

เพื่อความเข้าใจ และการมีส่วนร่วม

ดูแลรักษาวัฒนธรรม ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

เข้าใจถิ่น เข้าใจเที่ยว

ปัตตานี

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

เข้าใจถิ่น เข้าใจเที่ยว ปัตตานี

พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. ๒๕๔๓ จำนวน ๑๘,๐๐๐ เล่ม

ลิขสิทธิ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สงวนลิขสิทธิ์การพิมพ์ซ้ำ
และ/หรือลอกเลียนส่วนใดส่วนหนึ่ง ขอสงวนสิทธิ์ในนี้ ไม่ว่าจะด้วยวิธีใดๆ
จะกระทำโดยปราศจากการยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าของลิขสิทธิ์ก็ได้

**คณะกรรมการอำนวยการจัดพิมพ์หนังสือตามแผนงานเงินกู้
เพื่อการท่องเที่ยวและส่งเสริมการดำเนินงาน ภายใต้โครงการ
ลงทุนเพื่อสังคม (Social Investment Project: SIP)**

นายภาณุเดช พยัทธิเขียร
ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

นางจุฑามาศ ศิริวรรณ

รองผู้ว่าการฝ่ายบริหาร

นายพัชรพงศ์ อภิชาติพงศ์

รองผู้ว่าการฝ่ายการตลาด

นายสันติชัย เอื้อจงประสิทธิ์

รองผู้ว่าการฝ่ายวางแผนและพัฒนา

นางสมณฑา นาคทรัพย์ ผู้อำนวยการฝ่ายบริการการตลาด

นายทัศนะ วงศ์รัตน์ ผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมการตลาด

นางสาวเพ็ญสุดา ไพธอร่วม

ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีและงบประมาณ

นายเสริมจุล จินตนานท์ ผู้อำนวยการกองบริหารวิสาหกิจ

นายพงศ์ธร เกษสำลี ผู้อำนวยการกองผลิตอุปกรณ์โฆษณา

ผู้อำนวยการโครงการ

นางจุฑามาศ ศิริวรรณ

รองผู้ว่าการฝ่ายบริหารการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

หน่วยงานประสานงานกลางและรับผิดชอบ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักงานประมาณ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักบริหารหนี้สาธารณะ กรมการปกครอง กรมโยธาธิการ

กรมการพัฒนาชุมชน สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมป่าไม้ กรมศิลปากร

กรมประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

แหล่งเงินทุน

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ธนาคารเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งประเทศญี่ปุ่น

จัดทำโดย

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ที่ปรึกษา

รศ.ดร.ครองชัย หัตถา

อาจารย์อาพร บุญจสมัย

นริศ แก้วนพรัตน์

ข้อมูล/ถ่ายภาพ/ออกแบบ/

ภาพประกอบและดำเนินการผลิต

บริษัท แพลน โมทีฟ จำกัด

สัญลักษณ์แนะนำกิจกรรม

วิถีชีวิต ชมทิวทัศน์

ของที่ระลึก เดินป่า

ธรรมชาติ เล่นน้ำ

ตกปลา

สารบัญ

รู้จักปัตตานี

ภูมิประเทศ-ธรรมชาติ

จุดเปลี่ยนแห่งยุคสมัย

คนปัตตานี

เทศกาล-งานประเพณี

อาหารท้องถิ่น

๓-๕

๖-๘

๖-๗

๘-๙

๘-๙

เที่ยวปัตตานี

อ่าวปัตตานี ประตูสู่อารยธรรมข้ามคาบสมุทร

อ่าวปัตตานี

พิพิธภัณฑ์สถาบันวัฒนธรรมศึกษาภักดีนิเวศนา

ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว

อาคารแบบจีนย่าน "หัวตลาด" ว่าจะบังติกอ

ตลาดนัดจะบังติกอ มัสยิดกลาง

ย้อนรอยอดีตอารยธรรมคาบสมุทรทองคำ

วัฒนธรรมลังกาสุกะ

มัสยิดกรือเซะ สวนซุ้ยเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว วังยะหริ่ง

ศูนย์ศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนยะหริ่ง

หาดตะโลเกาปรี แหลมโพธิ์ (แหลมตาชี)

เมืองโบราณยะรัง

เลาะเลียมหาดทราย เยือนเมืองปากน้ำสายบุรี

บาสัยมะเเะโง ตลาดนัดปาลัส

วัดควนโน จังหวัดนราธิวาส

หาดชลาสัย หาดบางมะรวต

หาดราชมารักษ์ หาดแม่แหม

แหล่งตอเรือกอและ บ้านบน

แหล่งผลิตน้ำบูดู บ้านปะเสยะวอ

หาดวาสุกรี เที่ยวเมืองปากน้ำสายบุรี

นมัสการวัดคู่เมือง

วัดมูจลินทวาปีวิหาร (วัดตุง)

วัดราชฎ์รบูรณะ (วัดช้างไห้)

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

อุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว

น้ำตกทรายขาว น้ำตกโผนเอน

น้ำตกอรัญธาริน

เส้นทางท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

๑๓-๑๗

๑๙-๒๑

๒๓-๒๕

๓๑-๓๓

๓๕-๓๗

ข้อมูลการเดินทาง

กรุงเทพฯ-ปัตตานี
12:00-17:00
ทุกวัน
12:00-17:00

๓๘

๑. ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันที่เคารพของชาวไทย

๒. ช่วยใส่ใจสิ่งแวดล้อมและเคารพวิถีไทย

๓. ใช้บริการบริษัทนำเที่ยวที่มีใบอนุญาต ท่านจะได้รับบริการคุ้มครองตามกฎหมาย

๔. ข้อมูลรายละเอียดในเอกสารนี้ อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้

รู้จักปัตตานี

ภูมิประเทศ-ธรรมชาติ

ปัตตานีตั้งอยู่ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ริมอ่าวไทย พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มเหมาะกับการเกษตรกรรม โดยเฉพาะที่ราบลุ่มแม่น้ำปัตตานีหรือแม่น้ำตาปีซึ่งเป็นอ่าวน้ำสำคัญแหล่งทำนาสำคัญอยู่ที่อำเภอโคกโพธิ์ รองลงมาคืออำเภอยะรัง และอำเภอมายอ นอกจากนี้ยังมีทำสวนยางสวนมะพร้าว และสวนผลไม้

แม่น้ำปัตตานีมีต้นน้ำอยู่ที่สันเขากาลาสิรี อำเภอบะนัง จังหวัดยะลา ไหลผ่านที่ราบออกสู่ทะเลบริเวณตัวเมืองปัตตานี ซึ่งตั้งอยู่บนดินดอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำ ทับถมบริเวณที่เคยเป็นทะเลมาก่อน ตะกอนปากแม่น้ำประกอบด้วยดินเลนและดินทราย ก่อให้เกิดป่าชายเลน

แผนที่จังหวัดปัตตานี

- อ.เมือง
- อ.หนองจิก
- อ.ยะรัง
- อ.โคกโพธิ์
- อ.แม่ลาน
- จ.สงขลา
- อ.ยะหริ่ง
- อ.ปะนาเระ
- อ.มายอ
- อ.สายบุรี
- อ.กะพ้อ
- อ.ไม้แก่น
- อ.ทุ่งยางแดง
- จ.นราธิวาส

ทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัด บริเวณแหลมโพธิ์ มีลักษณะภูมิประเทศแบบสันดอนจะงอยทรายที่ปลายมีลักษณะโค้งตามอิทธิพลของกระแสน้ำและคลื่นที่พัดสู่ชายฝั่งสันดอนจะงอยทรายโค้งเว้าเรียบเหมือนปราการธรรมชาติป้องกันคลื่นลมทำให้อ่าวปัตตานีเหมาะเป็นท่าจอดเรือมาตั้งแต่อดีต

จังหวัดปัตตานีมีชายฝั่งทะเลและหาดทรายยาวถึง ๑๑๖.๕๐ กิโลเมตร จากตอนเหนือของอำเภอเมือง ทางตะวันออกของอำเภอบะนาเระและตะวันออกของอำเภอยะรัง ในบริเวณนี้มีแม่น้ำสายบุรีเป็นแม่น้ำสายสำคัญ เกิดจากเทือกเขาสันกาลาคีรีในเขตอำเภอแว้ง จังหวัดนราธิวาส ไหลผ่านจังหวัดนราธิวาส ยะลา และออกสู่ทะเลอ่าวไทยที่ตำบลตะลุบัน อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี

ด้านตะวันตกของจังหวัดเป็นเขตป่าเขา ที่สำคัญคือเขาทรายขาว ในอำเภอโคกโพธิ์ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเทือกเขาสันกาลาคีรี นอกจากนั้นยังมีเนินเขาเล็กๆ กระจายอยู่ทั่วไป เช่น เขาตุม อำเภอยะรัง เขามะรูด อำเภอปะนาเระ ในเขตอำเภอมายอมีชุมชนเขาสลักชัยชื่อนกว่าอำเภออื่นๆ

ก่อนประวัติศาสตร์

แหล่งโบราณคดีสำคัญ เช่นที่แหล่งโบราณคดีบ้านลานควาย อำเภอยะรัง และแหล่งโบราณคดีวัดสักขี (วัดสุทธิดาวาส) อำเภอสาบบุรี แสดงให้เห็นวัฒนธรรมชาวเก่า ที่ดำรงชีวิตด้วยการเก็บของป่าล่าสัตว์ ก่อนคลี่คลายเป็นชุมชนเกษตรกรรมบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี ดังปรากฏหลักฐานเครื่องมือขวานหินที่พบที่บ้านป่าบอน อำเภอโคกโพธิ์

ก่อนประวัติศาสตร์ตอนปลาย (๓,๕๐๐ ปีก่อนพุทธกาล จนถึงพุทธศตวรรษแรก)

ชาวขวากลุ่มหนึ่งอพยพสู่แหลมมลายู (รวมทั้งภาคใต้ตอนล่าง) หมู่เกาะอินโดนีเซีย รวมทั้งเกาะบอเนียว และสุมาตรา ก่อให้เกิดวัฒนธรรมชาว-มลายู คำว่า “มลายู” แปลว่า ผู้อพยพหรือผู้ข้ามฟาก

พุทธศตวรรษที่ ๕

รับอารยธรรมฮินดู-พราหมณ์ และรับพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาทจากอินเดีย ลึบเนื่องกันมา เชื่อว่าศาสนาทั้งสองผ่านเข้ามาทางฝั่งตะวันตกของคาบสมุทรมลายูแถบรัฐเคดาห์ก่อนเข้าสู่ดินแดนปัตตานี

พุทธศตวรรษที่ ๗

เมืองลังกาสุกะ พัฒนาจากเมืองท่าเล็กๆสู่สถานการค้าและเมืองขนาดใหญ่บนคาบสมุทรมลายู ซึ่งปลอดภัยกว่าการเดินทางเรือผ่านช่องแคบมะละกา เนื่องจากเป็นเขตอับลมและเต็มไปด้วยอันตรายจากโจรสลัด

พุทธศตวรรษที่ ๑๐

หลังการเสื่อมอำนาจของอาณาจักรฟูนัน อาณาจักรลังกาสุกะมีอำนาจปกครองและควบคุมเส้นทางการค้าบนคาบสมุทรมลายูทั้งหมด จนถึงศตวรรษที่ ๑๑ เมืองท่าชายฝั่งของอ่าวเบงกอล ศูนย์กลางการปกครองของลังกาสุกะในขณะนั้นสันนิษฐานว่าตั้งอยู่ในเขตเมืองโบราณยะรัง

พุทธศตวรรษที่ ๑๔-๑๕

อาณาจักรศรีวิชัยมีอำนาจเหนืออาณาจักรลังกาสุกะ และได้รับอิทธิพลของพุทธศาสนาฝ่ายมหายานต่อเนื่องมาจนถึงพุทธศตวรรษที่ ๑๙

พุทธศตวรรษที่ ๑๘

พ.ศ. ๑๗๖๔ ลังกาสูกะมีฐานะเป็น ๑ ใน ๑๕ นครรัฐในอาณาจักรศรีวิชัย มีความสำคัญในฐานะศูนย์กลางการปกครองและการค้าบน “เส้นทางสายไหมทางทะเล” เชื่อมระหว่างจีนที่เมืองกวางตุ้ง ผ่านมาทางเวียดนาม คาบสมุทรมลายู ลังกาอินเดีย โอมาน ผ่านทะเลแดง สุเอซ ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน และโรม ในจักรวรรดิโรมัน

พุทธศตวรรษที่ ๑๙

ปีพ.ศ. ๑๘๓๕ ลังกาสูกะอยู่ใต้การปกครองของสุโขทัยในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช โดยการควบคุมของเจ้าเมืองนครศรีธรรมราช

ปลายพุทธศตวรรษที่ ๑๙

ปีพ.ศ. ๑๘๘๗ ลังกาสูกะอยู่ใต้การปกครองของกรุงศรีอยุธยา ในสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง)

พุทธศตวรรษที่ ๒๐

ปีพ.ศ. ๒๐๑๒ (ตรงกับสมัยพระไชยราชาธิราชแห่งกรุงศรีอยุธยา) ชาวเมืองเปลี่ยนจากการนับถือพุทธศาสนามาเป็นศาสนาอิสลาม ในสมัยพญาอินทรา ซึ่งต่อมาทรงเปลี่ยนพระนามเป็น สุลต่าน

อิสมาเอลซายี และสร้างเมืองขึ้นใหม่บริเวณสันทราย ตำบลตันหยงลูโล๊ะ ตำบลนาบา หมู่บ้านกรือเซะ ในท้องที่อำเภอเมืองปัตตานีปัจจุบัน เมืองใหม่นาม “ปัตตานีดารุสลาม” หรือ “นครแห่งสันติ”

พุทธศตวรรษที่ ๒๒-๒๓

เป็นยุคสมัยแห่งความเจริญสูงสุด ทั้งในฐานะมหานคร (metropolis) และในฐานะศูนย์กลางการค้าแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีพ่อค้าชาวต่างประเทศเข้ามาค้าขายและพักอาศัยในปัตตานีจำนวนมาก ทั้งชาวจีน ญี่ปุ่น อาหรับ เปอร์เซีย โปรตุเกส ฮอลันดา อังกฤษ และสเปน ปัตตานีเป็นท่าเรือคู่ค้า (staple port) กับเมืองท่าสุรัตในอินเดีย เมืองท่า

แก้ว มะละบาร์ ไคโรมันเดล และเมืองท่าต่างๆ ในจีน กัมพูชา และสยาม นอกจากนั้นท่าเรือปัตตานียังเป็นท่าเรือคู่แฝด (sister port) กับท่าเรือฮราโดของญี่ปุ่น เศรษฐกิจการค้าของเมืองปัตตานีเจริญรุ่งเรืองที่สุดในสมัยเจ้าหญิงรายาฮิยา (พ.ศ. ๒๐๓๕-๒๐๕๙)

พ.ศ. ๒๓๕๐

ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ปัตตานีเป็น ๑ ใน ๗ หัวเมือง ภายใต้การปกครองของรัตนโกสินทร์ ประกอบด้วยเมืองปัตตานี หนองจิก ยะหริ่ง ยะลอ (ยะลา) รามันห์ ระแงะ (นราธิวาส) และเมืองสาย

พ.ศ. ๒๔๓๓

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงจัดการปกครองหัวเมืองแบบมณฑลเทศาภิบาล และจัดตั้งมณฑลปัตตานี ในปีพ.ศ. ๒๔๔๙ ประกอบด้วย เมืองปัตตานี เมืองสาบบุรี เมืองยะลา และเมืองระแงะ (นราธิวาส)

พ.ศ. ๒๔๗๔

ยกเลิกการปกครองแบบมณฑลเทศาภิบาล ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๗๖ ปัตตานีมีฐานะเป็นจังหวัด

อาทาท้องถิ่น

รอยเขา

รอยเขาเคยเป็นเครื่องส่วย เมื่อครั้งรัชกาลที่ ๖ เสด็จประพาสหัวเมืองปักษ์ใต้ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๔ รอยเขาทำจากเส้นไหมลวกน้ำร้อนเผาให้ทอดให้เหลืองตัดเป็นชิ้นสี่เหลี่ยมผืนผ้า ถ้างอกลวกไขต้มผ่าซีก แดงกวาหั่นเป็นชิ้นบางๆ ผักบุ้งลวกหั่นเป็นชิ้นเล็กๆ และกุ้งสดชุบแป้งทอดให้เหลืองแล้วหั่นเป็นชิ้นพอคำ ราดด้วยน้ำแกงซึ่งประกอบด้วยพริกแห้ง หัวกระเทียมดอง น้ำส้มสายชู เกลือ น้ำตาล กะฉำใช้ฟ่อนๆ หอมเจียน้ำมันจนกรอบแดง แห้งรอยเขาอยู่หน้าร้านอาหารมุสลิมหน้าร้านกาแฟ ตรงข้ามที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขปัตตานี และร้านอาหารมุสลิมหน้าสถานีอนามัย ริมถนนจะบังติกอ

คนปัตตานี

จากเมืองท่าที่เคยรุ่งเรืองในอดีต ปัตตานีเปรียบเสมือนเป้าหมายลอบทางวัฒนธรรมจากผู้คนหลากหลายเชื้อชาติที่ใช้เส้นทางผ่านคาบสมุทร ทั้งอินเดีย อาหรับ เปอร์เซีย และจีน โดยเฉพาะวัฒนธรรมอินเดียอันเนื่องมาจากศาสนาพราหมณ์ และพุทธมหายาน จนถึงยุคสมัยที่ปัตตานีเป็นศูนย์กลางวัฒนธรรมอิสลามในภาคใต้ตอนล่าง

ชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมลายู

ปัจจุบันร้อยละ ๘๐ ของประชากรในปัตตานีเป็นชาวไทยเชื้อสายมลายู วัฒนธรรมมลายู ในปัตตานีสะท้อนผ่านภาษาพูด ซึ่งมีสำเนียงคล้ายภาษามลายูท้องถิ่นในรัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย ส่วนภาษาเขียนซึ่งเรียกอักษรยาวีนั้น ดัดแปลงจากตัวอักษรภาษาอาหรับ นอกจากนี้ยังมีวัฒนธรรมการทอดผ้าจวนตานี การใช้กรีซ การเลี้ยงนกเขา งานช่างทองเหลือง ช่างต่อเรือ และการแสดงพื้นบ้าน

ชาวไทยมุสลิมเชื้อสาย

อาหรับ-อินเดีย มีบรรพบุรุษเป็นชาวอาหรับและเปอร์เซีย ที่เดินทางเข้ามาค้าขายและได้ตั้งหลักแหล่งอยู่ที่ปัตตานีเมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๐๐๐เศษ ปัจจุบันตั้งถิ่นฐานกระจายอยู่ตามอำเภอต่างๆ มีมัสยิดกาโบ อำเภอมือเบะ เป็นเสมือนสมาคมของชาวปัตตานีเชื้อสายอินเดียและอัฟกานิสถาน

ชาวจีน

หลักฐานที่แน่ชัดเกี่ยวกับการอพยพของชาวจีนเข้ามาในปัตตานีปรากฏครั้งแรกในตำนานเมืองปัตตานี โดยอ้างถึงจดหมายเหตุราชวงศ์หมิง (ตรงกับสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช แห่งกรุงศรีอยุธยา) ว่ามีชาวจีนจากมณฑลฮกเกี้ยน ชื่อลิ้มโต๊ะเคียม เข้ามาในปัตตานี ซึ่งต่อมาได้เป็นผู้หล่อปืนใหญ่ถวายรายาปิรู นางพญาผู้ครองเมืองปัตตานี และได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้เก็บภาษีสินค้าที่ปากอ่าวเมืองปัตตานี

เอกสารการบันทึกเกี่ยวกับชาวจีนอพยพเข้ามาในเมืองปัตตานีได้ขาดช่วงไปจนมีการค้นพบบันทึกปี พ.ศ. ๒๔๒๔ โดยวิลเลียม คาเมรอน ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวชาวจีนอพยพในปัตตานีส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจการค้า แถบถนนปัตตานีกริมจรดถนนอาเนาะรู บริเวณที่เรียกว่า “หัวตลาด” อำเภอเมือง นอกจากนั้นยังมีชุมชนชาวจีนอยู่ที่อำเภอสาบบุรี

เทศกาล-งานประเพณี

งานฮารีรายอ

วันสำคัญทางศาสนาอิสลามนอกจากวันเมาลิดหรือวันเฉลิมฉลองวันคล้ายวันเกิดของศาสดามุฮัมมัดแล้ว ยังมีงานวันอาซูรอ ซึ่งเป็นเดือนแรกทางศักราชอิสลามที่พระผู้เป็นเจ้าได้ประทานสิ่งต่างๆ ให้แก่ชาวโลก วันฮารีรายอถือเป็นวัน “ขึ้นปีใหม่” เพื่อฉลองการเลิกถือศีลอดของชาวไทยมุสลิมที่คนท้องถิ่นเรียก “รายออปอซอ” ซึ่งเป็นตรุษแรกของปี หลังจากถือศีลอดมาแล้วในเดือนรอมฎอน เป็นเวลา ๑ เดือน ชาไทยมุสลิมในจังหวัดปัตตานีจะไปชุมนุมกันเพื่อประกอบพิธีทางศาสนาที่มัสยิดกลาง ประกอบพิธีละหมาด และฟังการบรรยายธรรม จากนั้นจะไปร่วมงานนั้นทนทานการ ซึ่งแต่ละชุมชนในเขต

เทศบาลเมืองจะจัดเป็นชุมนุมประवादกัน ในชุมชนมีพรรคการเผยแพร่เกี่ยวกับศาสนา สาธิตการทำขนมพื้นบ้าน การประกวดอ่านคัมภีร์อัล-กุรอานในกลุ่มเยาวชน เป็นงานที่มีคนเข้าร่วมอย่างคับคั่ง รวมทั้งจากมาเลเซีย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย จีน เยอรมัน สถานที่จัดงาน บริเวณสนามศักดิ์เสนีหน้าศาลากลางจังหวัด อำเภอเมืองจังหวัดปัตตานี

เทศกาลสมโภชเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว

ขบวนแห่รูปเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยวและรูปพระพุทธรูปที่ประดิษฐานในศาลเจ้าตามด้วยขบวนแห่ต่างๆ อาทิ ขบวนเชิดสิงโต ขบวนแห่ธงทิว จะตระเวนไปตามถนนในเขตเทศบาลเมืองปัตตานี ชาไทย

เชื้อสายจีน ตามร้านค้าจะตั้งโต๊ะบูชาและจุดประทัดเพื่อแสดงการเคารพ นอกจากนี้ยังมีพิธีแห่เกี้ยว เจ้าแม่และองค์พระต่างๆ ลอยข้ามแม่น้ำปัตตานีและทำพิธีลุยไฟที่หน้าศาลเจ้า

ในช่วงงานควรวสารองที่พิกเนื่องจากมีนักท่องเที่ยวร่วมงานเป็นจำนวนมาก วันที่จัดงาน วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือนสาม ตามจีนพุทธคยาของจีน หรือหลังวันตรุษจีน ๑๔ วัน สถานที่จัดงาน ศาลเจ้าเล่งจูเกียง ถนนอาเนาะรู เขตเทศบาลเมืองปัตตานี

งานทำบุญเสเดาะเคราะห์

ล่องเรือสำราญ

เป็นงานประเพณีของชาวไทยเชื้อสายจีนฮกเกี้ยนที่บ้านบางตะโล๊ะ ตำบลยะเยะ อำเภอสาบบุรี โดยการนำเครื่องเซ่นสังเวยเพื่อเสเดาะเคราะห์

ไก๋กอและ

มาจากคำว่า "ขอและ" คือการคลุกชิ้นเนื้อในน้ำเครื่องแกงที่ราดพริกขลุ่ยขลิกลงแล้วพลิกไปพลิกมาพอให้เครื่องแกงซึมเข้าเนื้อ น้ำแกงทำจากหัวกะทิ ผสมพริกแห้ง หอมกระเทียม ชিং ซึ่งโขลกรวมกันให้ละเอียดเติมน้ำตาลมะนาว สีสอกแดงๆ รสชาติจัดจ้าน

ละแซ

ทำจากแป้งนึ่งหั่นเป็นแว่นราดน้ำกะทิทานกับถั่วงอก ถั่วฝักยาวและดอกกาดลั่นลอย รสชาติน้ำกะทิ เค็มๆ มันๆ เจียวหวานอ่อนๆ เป็นหนึ่งในอาหารเช้าที่คนท้องถิ่นนิยมนอกจากข้าวต้ม ซึ่งมีสีม่วงจากน้ำดอกอัญชัญตัดกับสีแดงของดอกกาดลั่นลอย

นาซูกูย

ข้าวหุงปนกับงาดำรับประทานกับแกงไก่ แกงปลา หรือแกงเนื้อที่เข้มข้นถึงรสถึงกลิ่นเครื่องเทศ

ตะปุงปลีตอ

หรือขนมตะเกียง เป็นขนมหน้ากะทิ ส่วนชั้นล่างหวานมัน คล้ายขนมตะโก้ของภาคกลาง

นิแซยอ

ข้าวเหนียวทอดคล้ายข้าวตัง รูปกลมโรยหน้าด้วยน้ำตาลมะพร้าวแว่น เป็นขนมแห้งที่เก็บไว้ได้นาน

ใส่ไว้ในเรือสำเภาจำลอง ความยาวประมาณ ๓ เมตร เรือนี้จะถูกลากจูงจากหมู่บ้านไปตามเส้นทางคลองออกสู่ท้องทะเล

ประเพณีชักพระ

มีทั้งพิธีชักพระทั้งทางบกและทางน้ำ การชักพระทางบกนั้น เดิมนิยมจัดที่อำเภอโคกโพธิ์ ในช่วงวันสงกรานต์ ส่วนการชักพระทางน้ำนั้น นิยมชักพระไปร่วมบูชาหลวงพ่อดำที่ท่าพราย แม่น้ำยะหริ่ง ใกล้ปากน้ำยวมู

งานแข่งขันกีฬาตกปลาสายบุรี

จัดโดยเทศบาลตำบลตะลัน อำเภอสายบุรี บริเวณที่ถือว่าเป็นแหล่งกีฬาตกปลาเกมแถบปากอ่าวไทยตอนล่าง อยู่บริเวณเกาะโลซิน อำเภอปะนาเระ และเกาะยี่ลาบี อำเภอไม้แก่น ปลายที่ถือว่าเป็นสุดยอดของปลาเกม เช่น

ปลาสุกกระโทงแทง ปลาอินทรี และปลาโอได้มอญ โดยเฉพาะปลาโอได้มอญซึ่งถือเป็นปลาสัญลักษณ์ของอำเภอสายบุรี

วันที่จัดงาน ประมาณเดือนพฤษภาคมของทุกปี
สถานที่จัดงาน หาดวาสุกรี

รองเง็ง

สันนิษฐานว่าการเดินรองเง็งในปัตตานีเริ่มในสมัย ๗ หัวเมือง (สมัยรัตนโกสินทร์) ราชวงศ์กลันตันซึ่งปกครองปัตตานีขณะนั้นได้จัดให้มีการเดินรองเง็งเพื่อต้อนรับแขกเมือง ต่อมาแพร่หลายในหมู่ชนชั้นสูงและประชาชนทั่วไป เครื่องดนตรีหลักประกอบด้วยไวโอลิน แอ็คคอร์ดียน แมนโดลิน กลองกะฆานอ (ร่ามะนา)

การแสดงรองเง็งสะท้อนให้เห็นการผสมผสานของศิลปะจากโปรตุเกส ฮอลันดาที่เข้ามาติดต่อดำขายในคาบสมุทรมลายู ผสมผสานศิลปะชาวและมลายู

แวกาเดรี เวเด็ง เป็นศิลปินมุสลิมคนแรกที่ได้รับรางวัลศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (รองเง็ง)

ปัจจุบันลงเวเด็งและวง "เดินดั่งอัลลี" ยังมีงานแสดงอย่างสม่ำเสมอในจิตติตอ (๐๗๓) ๔๙๐๐๗๗

ดิเกร์ฮูลู

สันนิษฐานว่าดิเกร์ฮูลูกำเนิดจากบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี ที่อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี เป็นการร้องกลอนสด ดิเกร์ฮูลูเป็นต้นกำเนิดของลำตัด ปัจจุบันยังมีวงดิเกร์ฮูลูอยู่ในจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส สงขลา และสตูล

เที่ยว ปัตตานี

อ่าวปัตตานี ประตูสู่อารยธรรม

ข้ามคาบสมุท

อ่าวปัตตานี

พิพิธภัณฑ์สถาบันวัฒนธรรมศึกษากัลยาณิวัฒนา

ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว

อาคารแบบจีนย่าน "หัวตลาด"

วังจะบังติกอ ตลาดนัดจะบังติกอ

มัสยิดกลาง

ย้อนรอยอดีตอารยธรรมคาบสมุทรทองคำ
วัฒนธรรมลี้ลับกาสุกะ
มัลลิกิริโอเซะ ฮวงซุ่ยเจ้าแม่ลี้มกอเหนี่ยว
วังยะหริ่ง
ศูนย์ศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนยะหริ่ง
หาดตะโล๊ะกาโปร์ แหลมโพธิ์ (แหลมตาชี)
เมืองโบราณยะรัง

เลาะเลียบบาดทราย เมืองปากน้ำ
สายบุรี
บาสัยเฆาะโง ตลาดนัดปาลัส
วัดควนโน้ วังหงสาวราม หาดชะลาอีย
หาดบางมะรวด หาดราชรักษ์ หาดแม่แหม
แหล่งต่อเรือกอกและ บ้านบน
แหล่งผลิตน้ำบูดู บ้านปะเสยวอ หาดवासกรี
เที่ยวเมืองปากน้ำสายบุรี

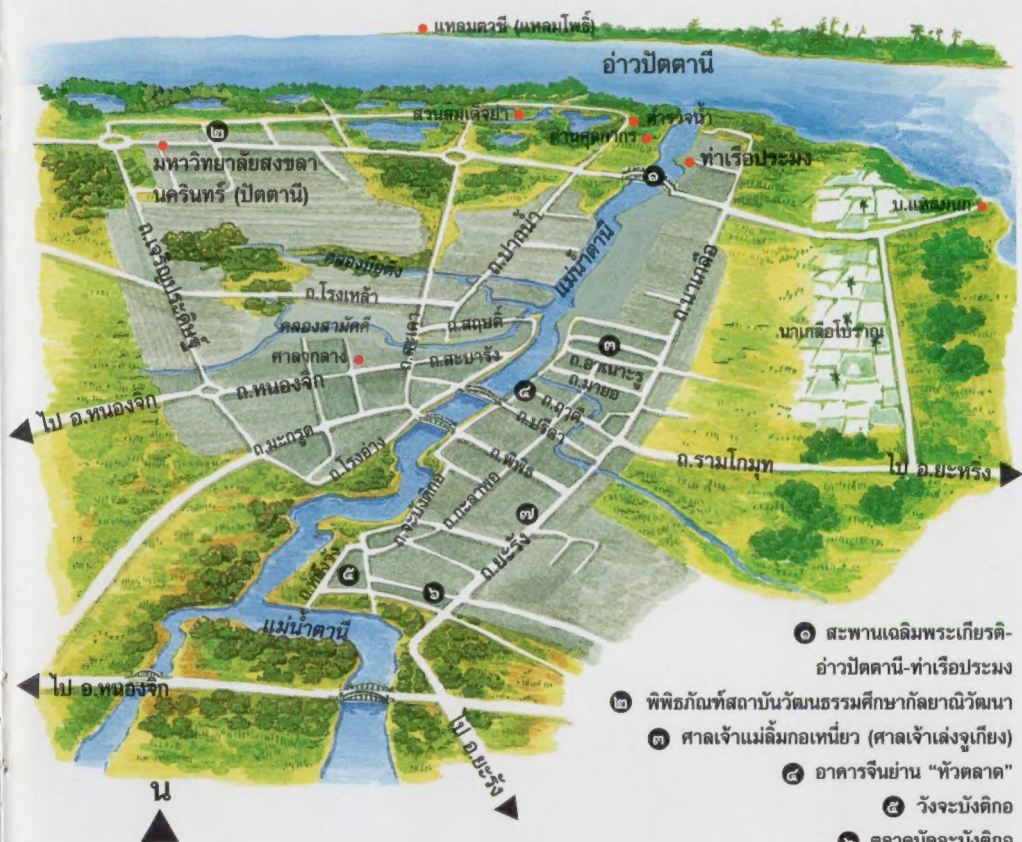
นมัสการวัดคูเมือง
วัดมุจลินทวาปีวิหาร (วัดตุง)
วัดราชบุรณณะ (วัดช้างให้)
พิชิตป่าเทือกเขาสันกาลาคีรี
อุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว
น้ำตกทรายขาว น้ำตกโผนเือง
น้ำตกอร์ญวารี
เส้นทางท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

อ่าวปัตตานี ประตูสู่อารยธรรม ขอม

ข้ามคาบสมุทรม

- ๑ สะพานเฉลิมพระเกียรติ-อ่าวปัตตานี-ท่าเรือประมง
- ๒ พิพิธภัณฑ์สถาบันวัฒนธรรมศึกษากัลยาณิวัฒนา
- ๓ ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว (ศาลเจ้าเล่งจูเกียง)
- ๔ อาคารจีนย่าน "หัวตลาด"
- ๕ วังจะบังติกอ
- ๖ ตลาดนัดจะบังติกอ
- ๗ มัสยิดกลาง

หลักฐานทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี รวมทั้งเอกสารของชาวต่างชาติ แสดงให้เห็นเด่นชัดว่า บริเวณรอบอ่าวปัตตานีเคยเป็นแหล่งความเจริญแห่งหนึ่งในคาบสมุทรมไทย ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ (ก่อนพุทธศตวรรษที่ ๕) และรุ่งเรืองสูงสุดในฐานะท่าเรือนานาชาติ

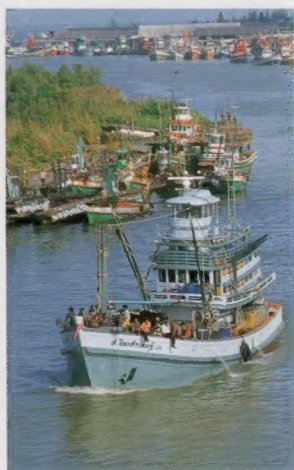
ชาติ ในพุทธศตวรรษที่ ๒๒-๒๓ แหล่งอารยธรรมรอบอ่าวปัตตานีเกิดขึ้นในช่วงเวลาเดียวกับศูนย์กลางความเจริญรอบอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี รอบอ่าวนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช และที่ลพบุรี-พัทลุง สงขลา-พัทลุง

พื้นที่รอบอ่าวปัตตานีปัจจุบันเป็นที่ตั้งของตัวเมืองปัตตานี ซึ่งตั้งอยู่บนดินเลนนอกใหม่บริเวณปากแม่น้ำปัตตานี จากนั้นไม่กี่ปีเป็นที่ตั้งเมืองเก่าที่กรือเซะ และเมืองโบราณยะรัง

สะพานเฉลิมพระเกียรติ-อ่าวปัตตานี- ท่าเรือประมง

สะพานเฉลิมพระเกียรติเป็นสะพานข้ามแม่น้ำปัตตานี มองออกไปทางปากอ่าวปัตตานีที่คลาคล่ำด้วยเรือประมงใหญ่น้อย จะเห็นแหลมโพธิ์ซึ่งเป็นปราการธรรมชาติช่วยลดความรุนแรงของลมมรสุม ได้ทั้งอ่าวเป็นแหล่งโบราณได้น้ำสำคัญสันนิษฐานว่า เรือของอังกฤษที่ต่อสู้กับเรือของฮอลันดาได้จมนลที่อ่าวพร้อมสินค้ามากมาย

๓ ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว (ศาลเจ้าเล่งจูเกียง)

เป็นที่ประดิษฐานรูปแกะสลักของเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว พระหมอม เจ้าแม่ทับทิม และองค์พระอีกหลายองค์ เจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยวเป็นที่เลื่อมใสของชาวไทยเชื้อสายจีน ทั้งในท้องถิ่นและจากจีน มาเลเซีย และสิงคโปร์

พิธีแห่เจ้าแม่ลุยน้ำจัดขึ้นทุกปีเพื่อรำลึกถึงความยากลำบากที่นางเดินทางข้ามน้ำข้ามทะเลจากเมืองจีนเพื่อมาตามหาลิ้มโต่เคี่ยมพี่ชายเดิมศพของเจ้าแม่ฝังอยู่ที่ชายฝั่งอ่าวปัตตานี (ต่อมาชายฝั่งถูกน้ำทะเลกัด

๒ พิพิธภัณฑ์สถาบันวัฒนธรรม ศึกษากัลยาณิวัฒนา

ตั้งอยู่ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ภายในจัดแสดงโบราณวัตถุสมัยก่อนประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุจากเมืองโบราณยะรัง และสินค้าในเรือ ที่จมในอ่าวปัตตานี รวมทั้งเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันของคนภาคใต้และสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น

พิพิธภัณฑ์สถาบันวัฒนธรรมศึกษากัลยาณิวัฒนา เปิดทำการในวันจันทร์ พุธ และศุกร์ ตั้งแต่เวลา ๘.๓๐-๑๒.๐๐ น. และ ๑๓.๐๐-๑๖.๐๐ น. ผู้สนใจสามารถเข้าชมได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

เขาจะจนจนอยู่จนอยู่ในอ่าว) ปัจจุบัน ได้อัญเชิญมาประดิษฐานที่ทองชัย ไกล้มัสยิดกรือเซะ

ส่วนพิธีลุยไฟจัดขึ้นจากความสำเร็จในโอกาสนี้ของเจ้าแม่ว่าสามารถคุ้มครองปกป้องภัยและเพื่อความเป็นสิริมงคล

ศาลเจ้าได้จัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยว อาทิ อาคารที่พักค้างคืน อัดมัจฉะ สำหรับนั่งชมพิธีลุยไฟในเทศกาล

๘

อาคารจีนย่าน "หัวตลาด"

บริเวณ "หัวตลาด" เดิมเป็นย่านธุรกิจการค้าสำคัญ โดยมีถนนปัตตานีภิรมย์จรดถนนอาเนาะรู เป็นเส้นทางขนถ่ายสินค้าจากเรือที่จอดเทียบท่าที่อ่าวปัตตานี อาคารปัจจุบันสันนิษฐานว่าสร้างในสมัยรัชกาลที่ ๓ โดยชาวจีน ลักษณะเป็นตึกแถวชั้นเดียว และสองชั้น ก่อผนังหนา หลังคาทรงจั่ว มุงกระเบื้องดินเผาลูกฟูก ลักษณะ

โค้งมน บ้านทรงจีนหลังแรกในปัตตานี คือบ้านกัปตันจีนชื่อตันปุย หรือหลวงสำเร็จกิจกรางวาง ซึ่งมีอำนาจการปกครองและตัดสินความระหว่างชาวจีนด้วยกันและเป็นผู้ผูกขาดภาษีอากรบางชนิดในเมืองปัตตานี

อีกมุมของปัตตานีที่แตกต่าง

เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่งที่ชาวเมืองปัตตานียังอนุรักษ์กันมานาน และยังคงอยู่ในวิถีชีวิตของผู้คน ก็คือสามล้อถีบ ที่ปัตตานีเป็นสามล้อฟ่วง ข้างเก้ายี่ทำด้วยหวาย ไม่มีประทุนขึ้นลงสะดวก นั่งกันลมชมวิวดูสบาย สามล้อเก้ายี่หวายเริ่มมีตั้งแต่เมื่อไหร่ไม่มีหลักฐานยืนยันแน่นอน แต่ก่อนที่ญี่ปุ่นบุกเมืองไทยในปี พ.ศ. ๒๔๘๔ นั้น ในเมืองปัตตานีมีสามล้อแบบนั้นใช้กันแล้ว และตอนนี้ก็ยังมิใช่อยู่มาก การมีส่วนร่วมช่วยอนุรักษ์ไว้โดยไม่อนุญาตให้มีรถมอเตอร์ไซด์รับจ้างมาแย่งลูกค้า

คิวสามล้อฟ่วงข้างเก้ายี่หวายอยู่ที่หน้าตลาดสดเทศบาล หรือถ้าเห็นรถคันไหนผ่านไปผ่านมา ก็เรียกใช้บริการได้

อีกมุมหนึ่งของปัตตานีที่คนคิดไม่ถึงว่าจะมีอยู่ที่นี้ คือย่านของถนนหมื่นสาว ซึ่งอยู่แถบ "ถนนสายมอ" หรือถนนเจริญประดิษฐ์ ใกล้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่นี่เป็นแหล่งร้านอาหารหลากหลายรูปแบบ รวมทั้งอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ แฟชั่นยอदनียมของคนหนุ่มสาว

เสน่ห์ของถนนสายนี้อยู่ที่ร้านกาแฟริมถนน บางร้านดังได้ชื่อคล้ายดังบนเสือ เรียงต่อกันตลอดแนวถนน

แต่ละร้านจุดเทียนเล่มน้อย คนที่ชอบนั่งจิบน้ำชากาแฟสดดูผู้คนไม่น่าพลาด ถือเป็นการรู้จักปัตตานีในอีกแง่มุมหนึ่ง

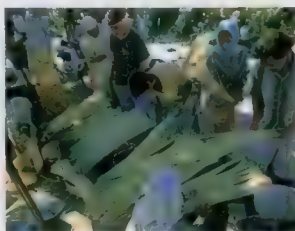

๕ วังจะบังติกอ

ออกแบบโดยสถาปนิกชาวจีน เป็นบ้านชั้นเดียวขนาดใหญ่ทรงปั้นหยา หรือแบบราบงลิ้มอ รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กำแพงแบบจีน เจ้าของวังคนแรกคือ สุลต่านมูฮัมหมัด (เต็งกู บือฮาร์) ซึ่งรัชกาลที่ ๓ โปรดเกล้าฯ ให้เป็นเจ้าเมืองปัตตานี ที่นี้เคยเป็นศูนย์กลางการปกครองท้องถิ่นและเป็นที่อยู่อาศัยของเจ้าเมืองปัตตานีคนต่อมา จนถึงการตั้งมณฑลปัตตานีเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๔๙ ด้านหน้าวังเป็นสุเหร่า ถัดจากสุเหร่าเป็นสถานที่หลอมโลหะ ทำต้นไม้เงิน ต้นไม้ทอง เพื่อถวายเป็นเครื่องราชบรรณาการส่งไปยังกรุงเทพฯ ในวังเป็นแหล่งผลิตเงินเหรียญของปัตตานี ด้านหน้าเขียนเป็นภาษามลายู ความว่า “เหรียญนี้ใช้จ่ายในประเทศปัตตานี”

ปัจจุบัน วังจะบังติกอเป็นที่อาศัยของทายาทนักท่องเที่ยวนำไปสามารถเข้าชมได้เพียงภายนอกอาคาร เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากท่านเจ้าของวังเป็นกรณีพิเศษ เยื้องๆ กับวังบนถนนจะบังติกอ ที่บ้านเลขที่ ๕๓ เป็นบ้านของช่างทองเหลืองฝีมือดั้งเดิม และที่ถนนหลังวังจะมีบ้านช่างทองอีกหลังหนึ่ง ซึ่งสะท้อนให้เห็นร่องรอยอดีตของย่านช่างฝีมือรอบวังเก่าแห่งนี้

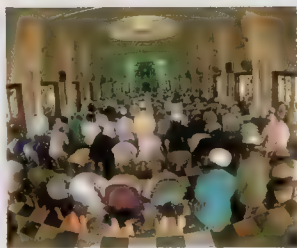
สนใจเข้าร่วม “ทัวร์ย้อนรอยอดีตปัตตานี ๒,๐๐๐ ปี” ที่โรงแรม ซี.เอส. ปัตตานี โทร. (๐๗๓) ๓๓๕๐๙๓-๔

๖

ตลาดนัดจะบังติกอ

การเดินเที่ยวตลาดถือเป็นวิธีการง่ายๆ ในการรู้จักท้องถิ่น เพราะจะได้เห็นผู้คนมากมายหลากหลายตามจับจ่ายข้าวของ ได้เห็นผลผลิตที่สะท้อนถึงความอุดมสมบูรณ์ของท้องถิ่น ทั้ง ผัก ผลไม้ อาหาร วันนัดของตลาดจะบัง-

ดึกอ คือทุกวันจันทร์และวันพฤหัสบดี ตั้งแต่ ๖ โมงเช้าถึงบ่ายสองโมง ถือ เป็นนัดใหญ่ มีสินค้าท้องถิ่นจากในตัวเมืองและจากต่างอำเภอมารำจำหน่าย

๗ มัสยิดกลาง

ในคัมภีร์อัล-กุรอาน กล่าวว่าไว้ว่า มัสยิด คือบ้านของพระเจ้า สำหรับชาวมุสลิม มัสยิด คือสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ เพราะเป็นที่ที่บุคคลในฐานะศาสนิก จะก้มกราบองค์อัลเลาะห์ (ซ.บ.) ในพิธีละหมาดวันละ ๕ เวลา ละหมาดวันศุกร์และละหมาดวันฮารีรายอ ปีละ ๒ ครั้ง

ตลอดจนละหมาดสุนัตและละหมาดอื่นๆ ตลอดปี

มัสยิดกลางเป็นมัสยิดแห่งแรกที่สร้างขึ้นจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อเป็นศาสนสถานคู่เมืองปัตตานี สร้างเสร็จเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๕ สถาปัตยกรรมเป็นแบบอาหรับ หลังคาสี่เหลี่ยม มีโดมอยู่ด้านบน ส่วนยอดประดับรูปดาวและเดือนเสี้ยว ซึ่งเป็นสัญลักษณ์แห่งความสงบ ความสันติและทอสูงที่ใช้เป็นที่ร้องบออาซานหรือการบอกลัญญานได้เวลาทำละหมาด ๕ ครั้ง ใน ๑ วัน

มัสยิดกลางได้รับยกย่องว่าเป็นมัสยิดที่สวยงามที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทย เป็นความภาคภูมิใจของคนในท้องถิ่น

นักท่องเที่ยวสามารถเข้าชมบริเวณภายนอกและภายในอาคารได้ทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐-๑๕.๐๐ น.

(เว้นวันศุกร์ระหว่างเวลา ๑๒.๐๐-๑๔.๐๐ น. ซึ่งเป็นวัน "ญุมอะห์" หรือละหมาดใหญ่ประจำสัปดาห์) ควรแต่งกายเรียบร้อยและปฏิบัติตามระเบียบของมัสยิดด้วยความเคารพ

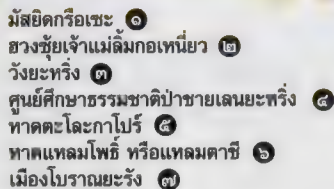

คาบสมุทรทองคำ

๙ วัฒนธรรมลังกาสุกะ

“คาบสมุทรทองคำ” เป็นชื่อเรียกคาบสมุทรมลายู ซึ่งมีชื่อเสียงในฐานะที่เป็นที่ตั้งเมืองท่านานาชาติ ชื่อชายแดนเปลี่ยนทองคำ สิ้นแร่ของป่า บนเส้นทางการค้าระหว่างโลกตะวันออก-ตะวันตก คือ จีน อินเดีย กับเปอร์เซีย โรมัน โดยมี

อาณาจักรลังกาสุกะเป็นหนึ่งในศูนย์กลางการค้าที่รุ่งเรืองในขณะนั้น การค้นพบแหล่งโบราณคดีในเขตอำเภอยะรัง ช่วยไขความกระจ่างเกี่ยวกับข้อสันนิษฐานของนักโบราณคดีหลายท่านที่ว่า เมืองโบราณยะรัง น่าจะเป็นเมือง “หลัง หยุ ชิว” หรือ

ลังกาสุกะ ในพงศาวดารราชวงศ์ถัง
เป็นศูนย์กลางพุทธศาสนา-ฮินดู ก่อน
เปลี่ยนผ่านสู่วัฒนธรรมอิสลามที่
รุ่งเรือง ที่กรือเซะในยุคสมัยต่อมา

๑ มัสยิดกรือเซะ

ตั้งอยู่บริเวณที่เคยเป็นเมืองเก่ากรือเซะ อดีตเมืองท่าออกสู่อ่าวปัตตานี สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช สถาปัตยกรรมงดงาม แปลกตาด้วยเสาทรงกลม รูปลักษณะแบบเสาโกธิคของยุโรป ช่องประตู หน้าต่างมีทั้งแบบโค้งแหลมและโค้งมน

๒ ฮวงซุ้ยเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว

ตั้งอยู่ริมถนนข้างมัสยิดกรือเซะ ผู้ที่นับถือเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยวมาสักการะ

ฮวงซุ้ยเจ้าแม่ด้วยสร้อยไข่มุก แป้งและดอกดาวเรือง

๓ วัดยะทรง

เป็นที่พักของพระยาพิพิธเสนามาตยาธิบดีศรีสุรสงคราม พระยาเมือง

ยะทรง สร้างโดยสถาปนิกชาวจีนและช่างในท้องถิ่นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๓๔ เป็นแบบเรือนไทยมุสลิมผสมกับแบบบ้านแถบยุโรป บันไดโค้งแบบยุโรป ช่องแสงประดับกระจกสี ช่องระบายอากาศและหน้าต่างเป็นไม้ฉลุลวดลายพรรณพฤกษา แบบศิลปะชาวจีนและศิลปะตะวันตก

นักท่องเที่ยวสามารถชมบริเวณโดยรอบ หากต้องการเข้าชมข้างในต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของเป็นกรณีพิเศษ

๔ เขามะ

ศูนย์ศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนยะหริ่ง พื้นที่ ๕๐๐ ไร่ ริมคลองยามู อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าชายเลนยะหริ่ง นับเป็นป่าชายเลนที่ยังอุดมสมบูรณ์มากที่สุดในปัตตานี มีความสำคัญในฐานะแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำโดยเฉพาะปลากระบอก ปลากระพงแดง ปลากระพงขาว และเป็นแหล่งอาศัยของลิงแสมนับร้อยๆ ตัว ทางศูนย์ฯ ได้ทำ "บันไดลอยฟ้า" บริเวณเสาไฟฟ้าทางศูนย์ฯ เพื่อป้องกันไม่ให้ลิงถูกรถชน

ทางศูนย์ฯ ได้สร้างเส้นทางศึกษาธรรมชาติระยะทาง ๑.๒๕๐ เมตร จนถึงคลองยามู ตลอดทางร่มรื่นด้วยพรรณไม้ป่าชายเลนหลากหลายชนิด และมีหอสูงเพื่อชมทัศนียภาพป่าชายเลนโดยรอบ

นักท่องเที่ยวที่สนใจล่องเรือชมป่าชายเลนจากคลองยามูถึงปากอ่าวปัตตานี ติดต่อที่ศูนย์ศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนยะหริ่ง โทร. (๐๗๓) ๓๓๖๒๕๐-๓ ต่อ ๔๐๔๖

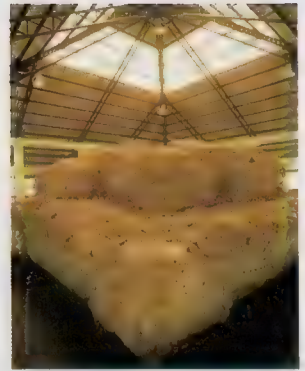
๗ เมืองโบราณยะรัง

ศูนย์กลางพุทธศาสนาหายนแห่งอาณาจักรลังกาสุกะ และรุ่งเรืองในฐานะเมืองท่าสำคัญ ผ่านเส้นทางแม่น้ำสุโขงลังกาสุกะออกคลองยามูสู่อ่าวปัตตานีที่ยะรัง สันนิษฐานว่ามีอายุตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ ๑๒-๒๐ ซึ่งเป็นสมัยศรีวิชัยต่อเนื่องมาถึงสมัยอยุธยา ความล่มสลายของเมืองยะรังเกิดจากแม่น้ำเปลี่ยนทางเดิน เป็นอุปสรรคต่อการค้า เมืองโบราณยะรังประกอบด้วยศาสนสถาน ๓๓ แห่ง คูเมือง กำแพงเมือง บ่อน สระน้ำ โบราณ แสดงให้เห็นว่าที่นี่เคยเป็นที่ตั้งชุมชนที่นับถือศาสนาฮินดูและพุทธศาสนา ก่อนเปลี่ยนมานับถือศาสนาอิสลาม แหล่งโบราณคดีสำคัญได้แก่ เมืองโบราณบ้านวัด ซึ่งมีอายุเก่าแก่ที่สุด เมืองโบราณบ้านจาละ และเมืองโบราณบ้านประแว ซึ่งสันนิษฐานว่าเป็นอาณาจักรลังกาสุกะตอนปลายก่อนย้ายไปสร้างเมืองปัตตานีที่กรือเซะ

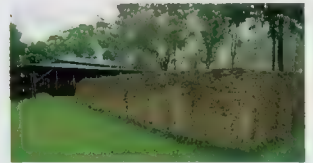
โบราณสถานบ้านจาละ หมายถึง ๓ เป็นสัญลักษณ์พุทธศาสนาฝ่ายมหายานที่เก่าแก่ที่สุดที่พบในประเทศไทย ได้รับการขุดแต่งและสร้างหลังพายุไต้ฝุ่น

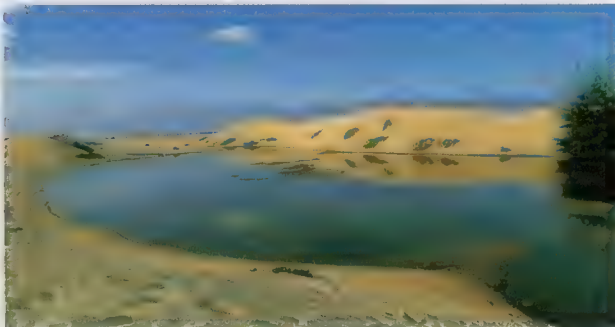
ผังเมืองโบราณยะรัง หรือที่เรียกว่า Yarang Complex เป็นเมืองที่มีคูน้ำ กำแพงเมืองล้อมรอบ ประกอบด้วยเมืองโบราณบ้านวัด เมืองโบราณบ้านจาละ และเมืองโบราณบ้านประแว

คูน้ำรูปวงรีล้อมรอบพุทธสถานอิฐระฆังท่อนแนวคิด เรืองกาเกณฑ์พุทธสถานด้วยคูน้ำที่เรียกว่า อุทกสิมา (อุทก = น้ำ สิมา = เขตพุทธสถาน) ที่เก่าแก่ที่สุดเท่าที่พบในประเทศไทย

ลักษณะอาคารเป็นโดงเปิดโล่ง มีนิทรรศการและแบบจำลองเมืองโบราณยะรัง เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวและผู้สนใจ

๘ หาดตะโลงาโปร

สภาพหาดทรายขาว มีทิวสนเป็นแนวขนานไปกับหาด มีชายหาดน้ำตื้น เป็นบริเวณกว้างเหมาะกับการเล่นน้ำทะเล มีความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ร้านจำหน่าย

อาหารทะเลและเครื่องดื่ม สุขาและที่อาบน้ำจืด ที่จอดรถ ศาลาพักผ่อน และอาคารเอนกประสงค์

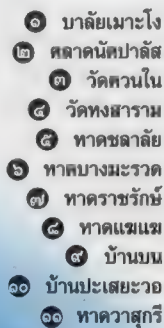
๙ หาดแหลมโพธิ์ หรือแหลมตาชี

มีลักษณะเป็นสันทรายที่เกิดจากการที่ลมพัดพาทรายมาทับถม จนเกิดเป็นแหลมยื่นออกไปในอ่าวปัตตานี จากจุดนี้สามารถมองเห็นเมืองปัตตานีและเขาทรายขาว หรือที่พ่อค้าอินเดียเรียก "อินทราคีรี" ซึ่งคนเดินเรือแต่โบราณใช้เป็นหลักหมาย แหลมตาชีเป็นหาดทรายขาวละเอียด และเป็นจุดชมทัศนียภาพพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกในทะเลยามเย็น

เยือนเมืองปากน้ำสายบุรี

179

๑ วิทยาลัยเมะไ้

สร้างเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๖ ใช้เป็นสถานที่ปฏิบัติศาสนกิจของชาวไทยมุสลิมได้รูปแบบมาจากบ้านในรัฐเปรักประเทศมาเลเซีย ถ้าขับรถผ่านน่าจะแวะชม

๒ ตลาดนัดปาลัส

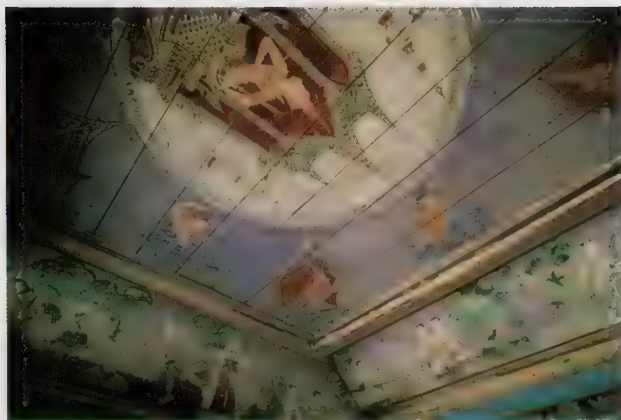
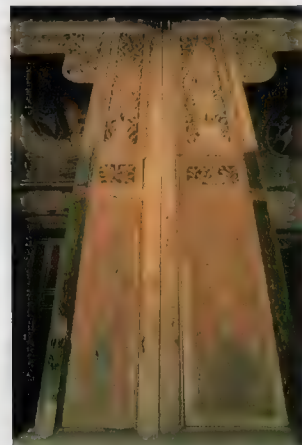
ตั้งอยู่ริมทางหลวงหมายเลข ๔๒ วันนัดตรงกับวันพุธและวันอาทิตย์สินค้าส่วนใหญ่เป็นผ้ากระสอบและสินค้าพื้นเมือง

๓ วัดควนใน

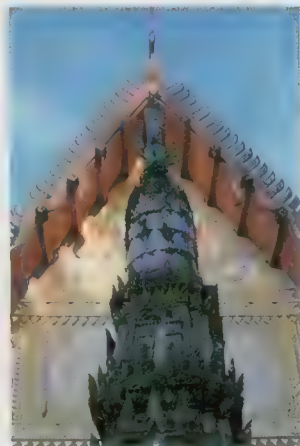
ตั้งอยู่ที่ตำบลควน อำเภอบันนาราช จิตรกรรมอยู่บนแผ่นไม้ในกุฏิอายุกว่า ๒๐๐ ปี ฝีมือช่างชาวบ้านชื่อ "ทิดโล" ซึ่งผสมผสานความรู้ด้านช่างที่ได้จากกรุงเทพฯ สีสียังคงสดใส

๔ วัดหงสาวราม

สร้างในสมัยรัชกาลที่ ๕ แสดงให้เห็นถึงการรับอิทธิพลของศิลปะร่วมสมัยจากเมืองหลวงมายังเมืองชายแดนภาคใต้ งานจิตรกรรมที่วัดแห่งนี้เป็น

ฝีมือช่างพื้นบ้านเขียนบนผนังไม้ของกุฏิสงฆ์ ดูคล้ายกับจิตรกรรมบนผนังลิม (อุโบสถ) ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเขียนบนผนังด้านนอก ภาพจิตรกรรมที่วัดหงสาวรามเขียนเป็นเรื่องพุทธประวัติ ช่างได้ละทิ้งแบบแผนโบราณของจิตรกรรมยุครัตนโกสินทร์ตอนต้น คือมิได้ระบายพื้นเบื้องหลังเป็นสีแดงชาด แต่มักใช้สีเบาๆ เป็นฉากเบื้องหลัง แสดงถึงความโปร่งใสของอากาศ นับเป็นการปฏิรูปการสร้างงานจิตรกรรมแบบไทยประเพณี ในภาคกลางซึ่งเริ่มมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๔ เป็นต้นมา

๕ หาดขาลาย

จุดเด่นของหาดแห่งนี้อยู่ที่ทิวสนทะเล ซึ่งให้บรรยากาศที่สงบและร่มรื่น เหมาะแก่การมาท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ

๖ หาดบางมะรวด

หาดบางมะรวดเป็นชุมชนประมงพื้นบ้านด้วยเรือกอลและเหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่สนใจชมวิถีชีวิตประมงพื้นบ้าน หากไม่เหมาะกับการเล่นน้ำหรือเดินเที่ยวชายหาด

๗ หาดราชรักษ์

เป็นหาดทรายในเขตอำเภอปะนาเระ อยู่ห่างจากหาดบางมะรวดไปประมาณ

๑ กิโลเมตร หาดราชรักษ์เป็นชุมชนประมงพื้นบ้านด้วยเรือกอลและเหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่สนใจชมวิถีชีวิตประมงพื้นบ้าน หากไม่เหมาะกับการเล่นน้ำหรือเดินเที่ยวชายหาด

๘ หาดแม่แม

“แม่แม” มาจากภาษามลายูท้องถิ่น แปลว่าอีกทีคือกริโครม หาดแม่แมอยู่ในอ่าวเล็กๆ ของแหลมท่าพระ ลักษณะเด่นของที่นี่คือหาดหินรูปร่างแปลกตาสวยงามบนหาดทรายสีทอง ยามต้องแสงอาทิตย์ และเป็นจุดชมทิวทัศน์ที่สวยงามที่สุดแห่งหนึ่ง หาดแม่แมมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ พร้อมกว่าหาดอื่นๆ

๙ บ้านบน

แหล่งต่อเรือกอลและที่มีชื่อเสียงอยู่ที่ชุมชนมุสลิมบ้านบน ตำบลปะเสยะวอ อำเภอสายบุรี ปัจจุบันเรือกอลและถูกดัดแปลงให้เป็นเรือท้ายตัด โดยตัดส่วนท้ายเรือที่เคยเขตรขึ้นเสมอหัวเรือออก เพื่อใส่เครื่องหางยาว ต่างจากเรือกอลและเดิม ซึ่งใช้ใบ นอกจากนี้ยังมีการประดิษฐ์เรือจำลองเพื่อเป็นของที่ระลึก การเขียนลวดลายบนเรือมีชื่อด้านความประณีตและงดงามด้วย

การผสมผสานศิลปะไทยกับมุสลิมอย่างกลมกลืน ที่บ้านบนยังเป็นแหล่งทำปลากะตัก (ปลาบิลิ) ตากแห้งอีกด้วย สนใจสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมที่ คุณอาทิตย์ ดำเกลี้ยง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโทร. (๐๗๓) ๕๑๑๕๑๑ หรือ (๐๑) ๙๕๗-๔๙๙๔

๑๐ บ้านปะเสยะวอ

แหล่งผลิตน้ำบูดูรสดี ถือเป็นของฝากจากท้องถิ่นที่ขึ้นชื่อของจังหวัดปัตตานี

๑๑ หาดควาสกรี

เป็นหาดทรายขาวสะอาดยาวขนานไปกับทิวสน เหมาะกับการเล่นน้ำ มีบ้านพักแบบบังกะโลให้บริการ ทางเทศบาลได้

จัดศูนย์กีฬาตกปลาเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ทั้งในด้านเช่าเรือ คนเรือ และที่พัก สนใจติดต่อเทศบาลตำบลตะลุบัน โทร. (๐๗๓) ๕๑๑๐๑๕

โนรา รำถวาย
เจ้าพ่อเล่าเอี้ยะกัง ริมหาดควาสกรี

สายบุรี หรือ “เมืองสาย” ในอดีต มีความสำคัญในฐานะหนึ่งในหัวเมืองสิบสองนักษัตรหรือเมืองบริวารของแคว้นนครศรีธรรมราช ถือตราขวด (หนู) เป็นตราประจำเมือง ต่อมาเป็น ๑ ใน ๗ หัวเมืองในมณฑลปัตตานี สายบุรีมีความสำคัญในฐานะเมืองท่าและแหล่งเกษตรกรรม เส้นทางเมืองสายอยู่ที่ความเป็นเมืองขนาดเล็กที่ยังเหลือร่องรอยความเป็นเมืองเก่า ที่มีวัฒนธรรมอิสลาม และจีนดำรง

อยู่คู่กันอย่างเด่นชัด สะท้อนผ่านสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น ในเขตย่านตลาด วังเจ้าเมือง และมีสยิดเก่า เส้นทางอีกอย่างหนึ่งคือ ด้านตะวันออกของสายบุรีติดทะเล อีกด้านติดแม่น้ำสายบุรี ซึ่งเป็นแหล่งปลาและแหล่งเลี้ยงปลากะพงในกระชัง บริเวณปากอ่าวเป็นทำขึ้นเรือประมง ซึ่งคับคั่งด้วยเรือใหญ่น้อย สายบุรีจึงอุดมด้วยสินในน้ำ ทั้งปลาและกุ้ง บริเวณชายหาดवासกรี เป็นทั้งสถานที่พักผ่อนจัดกิจกรรมในชุมชน

เช่นพิธีแห่เจ้าพ่อติ้วอ่องเอี้ยและจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว เช่น แข่งขันเล่นว่าววงเดือน กีฬาตกปลา

วังสายบุรี

เดิมเป็นที่พักของพระยาสุริยสุนทรบวรภักดี มีมรดกสถาปัตยกรรมและช่างท้องถิ่น เป็นเรือน ๓ ชั้น ทรงปั้นหยา ปัจจุบันอยู่ในสภาพค่อนข้างทรุดโทรม

ตลาดสายบุรี

ตลาดเช้าของสายบุรี มีอาหารท้องถิ่นให้เลือกชิมหลายอย่าง

ย่านบ้านเก่า

อยู่ในเขตย่านตลาด และในเขตตำบลตะลุง มีทั้งเรือนไม้แบบมูสลิม และอาคารตึกสองชั้นแบบจีน

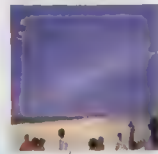
ศาลเจ้าที่อยู่องเอี้ย

เป็นศาลเจ้าแห่งแรกของเมืองสายบุรี ทางศาลเจ้าจะจัดงานทำบุญฉลองเรือสำเภาในเดือนเมษายนของทุกปี

หาดवासกรี

เป็นหาดทรายขาวสะอาด ขาวขนานไปกับตัวสน เหมาะสำหรับเล่นน้ำ มีบ้านพักแบบบังกะโลไว้บริการ

วังพิพิธภักดี

สร้างในสมัยรัชกาลที่ ๕ เป็นเรือนหอของพระยาพิพิธภักดี เจ้าเมืองยะหริ่ง ซึ่งแต่งงานกับหลานสาวพระยาสุริยสุนทรบวรภักดี เจ้าเมืองสายบุรี ปัจจุบันยังอยู่ในสภาพสมบูรณ์ ลูกกรงบันไดเป็นลายปูนปั้นรูปดอกไม้ ผ่นกันท้องถิ่นเป็นผนังแบบตะวันตก ช่องลมเป็นลายพฤกษาศิลปะชาว

มัสยิดโบราณ

ตั้งอยู่บนถนนบรรทัด ห่างจากวังพิพิธภักดี ประมาณ ๕๐๐ เมตร

ย่านทำเครื่องประดับ

แว่นชมกรมวิธี่ทำเครื่องประดับทอง นาก ลายพื้นบ้าน โดยช่างมุสลิม

ศาลเจ้าเล่าเอื้อเอ็ง

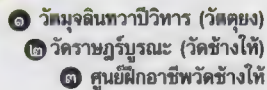
เป็นที่เคารพของชาวจีนฮกเกี้ยนในสายบุรี ทุกปีจะมีงานแห่เจ้าพ่อเล่าเอื้อเอ็งริมหาดवासกรี

แหล่งจำหน่ายข้าวเกรียบกุ้ง

และข้าวเกรียบปลา อยู่บริเวณถนนตะลุง ข้าวเกรียบปลาและข้าวเกรียบกุ้งถือเป็นของฝากขึ้นชื่อของสายบุรี ข้าวเกรียบปลาของแท้ต้องทำจากเนื้อปลาฉาบ ส่วนข้าวเกรียบกุ้งของแท้ต้องทำจากกุ้งขาว

ปัตตานี เป็นต้นแห่งความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ ขณะที่มัสยิดกลางคือสัญลักษณ์แห่งศูนย์รวมศรัทธาของอิสลามมิชนวัดราชบุรณะ (วัดช้างให้) ก็คือศูนย์รวมจิตใจของพุทธศาสนิกชนในดินแดนภาคใต้ตอนล่าง นอกเหนือจากการเป็นศูนย์รวมศรัทธาแล้ว วัดยังมีบทบาทสำคัญในการฟื้นฟูภูมิปัญญาและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น การทอผ้าจวนตานี การทำกริช ถือเป็นการทำงานด้านอนุรักษ์ควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ ให้กับชาวบ้าน และสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนไปด้วยพร้อมๆ กัน

๑ วัดมูจลินทวาปีวิหาร (วัดคุยง)

ตั้งอยู่ห่างจากตัวเมือง ๗ กิโลเมตร ริมเส้นทางหลวงสายปัตตานี-โคกโพธิ์ ในเขตสุขาภิบาลอำเภอหนองจิกเป็นวัดที่เก่าแก่ สร้างเมื่อครั้งพระยาวิเชียรภักดีศรีสงคราม เจ้าเมืองหนองจิก ย้ายที่ว่าการเมืองหนองจิกมาที่ตำบลคุยง เมื่อ พ.ศ. ๒๓๔๔ เดิมมีชื่อว่าวัดคุยง ต่อมา พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จประพาสเมืองหนองจิก และมีพระราชศรัทธาบริจาคพระราชมณเฑียรส่วนพระองค์ เพื่อก่อสร้างพระอุโบสถแทนหลังเก่า ได้พระราชทานพระปรมาภิไธยย่อ “จ.ปร.” จารึกบนหน้าจั่ว และทรงพระราชทานนามใหม่ว่า “วัดมูจลินทวาปีวิหาร” ปัจจุบันเป็นอารามหลวง

ภายในพระอุโบสถประดิษฐานพระพุทธรูปสมัยเชียงแสน ปางมารวิชัย หน้าตักกว้าง ๑ เมตร ๔ นิ้ว เป็นหนึ่งในพระพุทธรูปโบราณ ๑,๒๔๔ องค์ ที่รัชกาลที่ ๑ อนุรักษ์มาจากสุโขทัย และหัวเมืองฝ่ายเหนือ

สถานที่สำคัญอื่นๆ ในวัด ได้แก่ พระวิหาร พืพิกภัณฑ์หลวงพ่อดำ และบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์

พระวิหาร เป็นที่ประดิษฐานพระหล่อโลหะรูปเหมือนของอดีตเจ้าอาวาส ๓ องค์ โดยเฉพาะพระราชพุทธิรังษี หรือ หลวงพ่อดำ เจ้าอาวาสองค์ที่ ๕ ซึ่งประชาชนและนักท่องเที่ยวที่เคยได้ยืมกิตติศัพท์คุณความดีของหลวงพ่อดำ ต่างเลื่อมใสศรัทธาเดินทางมานมัสการอยู่เสมอ

พืพิกภัณฑ์หลวงพ่อดำ เป็นที่ประดิษฐานหุ่นขี้ผึ้งหลวงพ่อดำ และเป็นที่ยกย่องรวบรวมโบราณวัตถุต่างๆ บ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ พระยาวิเชียรภักดีศรีสงคราม เจ้าเมืองหนองจิกสร้างไว้ เพื่อนำน้ำไปประกอบพิธีคือ

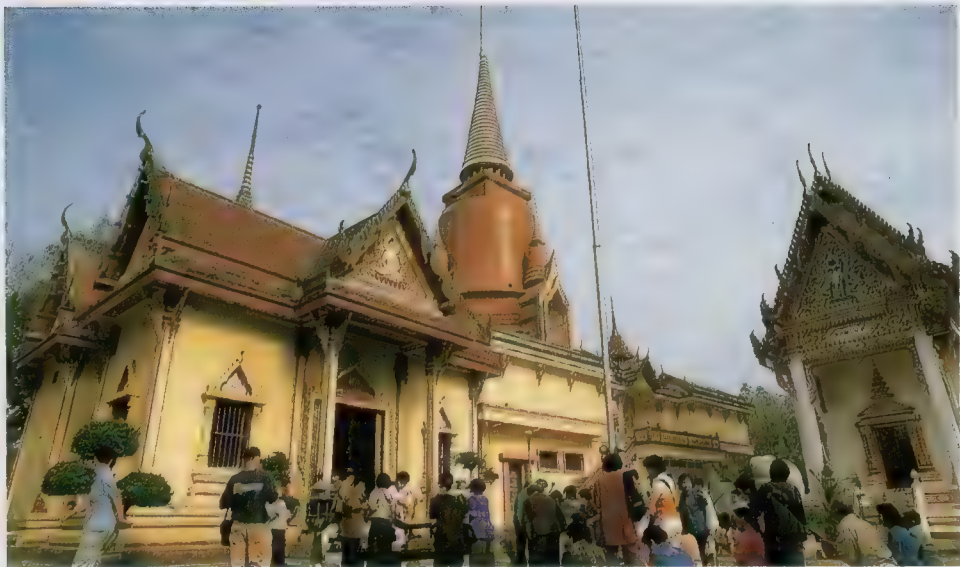
น้ำพระพิพัฒน์สัตยา

กรณีที่นักท่องเที่ยวต้องการพักค้างคืน เพื่อฝึกปฏิบัติธรรม สามารถติดต่อไปทางวัดล่วงหน้า โทร. (๐๗๓)

๔๓๗๓๐๐, ๔๓๗๓๐๑, ๔๓๗๓๒๕

มณฑปที่ประดิษฐานพระหล่อโลหะ รูปเหมือนหลวงพ่อดำ สร้างตามแบบสถาปัตยกรรมไทย ที่ยืมสัดส่วนมาจากพระที่นั่งไอศวรรย์ทิพยอาสน์ พระราชวังบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เดิมเป็นพลับพลาที่ประทับในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ครั้นเสด็จประพาสแหลมมลายู

๒ วัดราษฎร์บูรณะ (วัดช้างไห้)

เป็นวัดที่ประชาชนและนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างประเทศเลื่อมใสศรัทธา มานับสักราเป็นจำนวนมากทุกวัน เนื่องจากศรัทธาในปาฏิหาริย์และบุญญาบารมีของหลวงพ่อดาวซึ่งได้รับสมัญญาว่า “หลวงพ่อดาวเหยียบน้ำทะเลจืด” จากปาฏิหาริย์ที่ท่านสำแดงให้ปรากฏต่อหน้าลูกเรือสำเภาที่ท่านร่วมโดยสารไปศึกษาธรรมะที่อยุธยา กล่าวกันว่าเมื่อครั้งสงครามโลกครั้งที่ ๒ ท่านได้แสดงปาฏิหาริย์บังคับรถไฟของญี่ปุ่นที่แล่นผ่านที่ฝั่งศพของท่านให้หยุดนิ่งและลือหม่นอยู่กับหินเกิดไฟโชติช่วง

หลวงพ่อดาวมรณภาพที่วัดโกระโพน ไทรบุรี บรรดาลูกศิษย์ได้ทูลนิมนต์ศพมาประชุมเพลิงที่วัดช้างไห้ตามความประสงค์ของท่านในวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๕ มีการสรงน้ำอัฐิหลวงปู่ดาวทุกปี

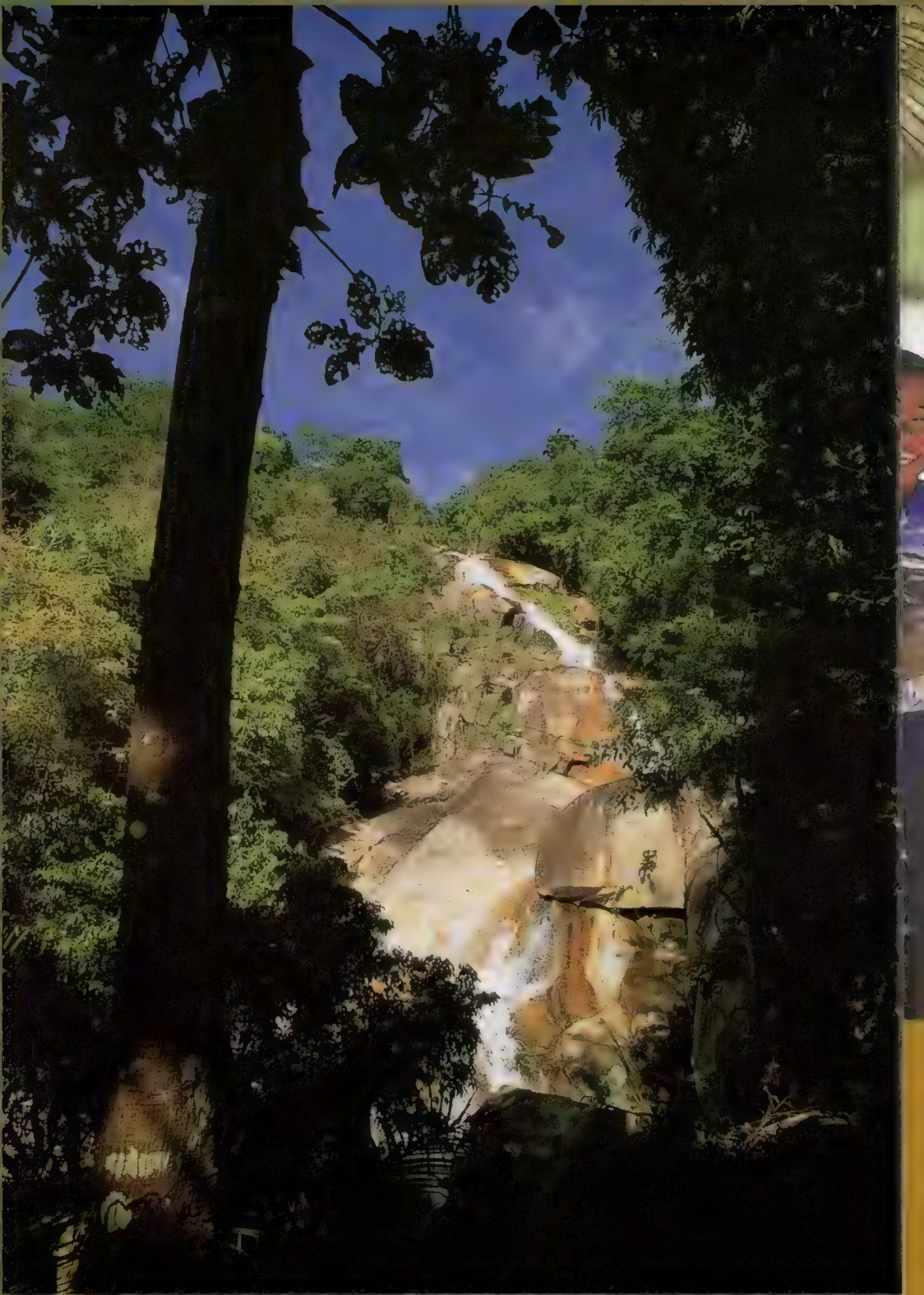

๓

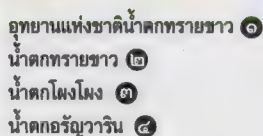
ศูนย์ฝึกอาชีพวัดช้างไห้

เป็นศูนย์ฝึกอาชีพด้านศิลปาชีพและสาขายาชีพอื่นๆ ให้ประชาชน โดยร่วมกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน เช่น ทอผ้าไหมลายจวนตานี ทำกริช ผ้าบาติก ผลิตภัณฑ์จากกะลามะพร้าว รวมทั้งเป็นศูนย์จำหน่ายสินค้าพื้นเมืองประจำจังหวัด เช่น เรือกอและจำลอง ผ้าบาติก เสื้อกระจุต ผลิตภัณฑ์อาหารจากกลุ่มแม่บ้านจากชุมชนต่างๆ ในจังหวัด

ร้านค้า เปิดทุกวัน ตั้งแต่ ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. โทร. (๐๗๓) ๔๓๑-๐๒๕

เทือกเขาสันกาลาคีรี

แห่งชาติ ได้แก่ ป่าสงวนแห่งชาติป่า
เขาใหญ่ จังหวัดยะลา และป่าสงวน
แห่งชาติป่าเทือกเขาสนกาลาศรี
อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

ทรัพยากรธรรมชาติ ระหว่างเจ้าหน้าที่
กรมป่าไม้ องค์การบริหารส่วนตำบลและ
ชาวบ้าน ในรูปแบบของการท่องเที่ยว
เชิงอนุรักษ์ เพื่อเปิดประสบการณ์ใน
การท่องเที่ยวป่าต้นน้ำในอีกสถานที่หนึ่ง

๑

อุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว
ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ พื้นที่
ป่าตั้งอยู่ในเขตรอยต่อ ๓ จังหวัด คือ
ปัตตานี ยะลา และสงขลา พื้นที่
๖๔,๗๕๐ ไร่ ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ
ป่าเขาใหญ่และป่าเทือกเขาสนกาลา
คีรี สภาพป่าดิบชื้นยังคงอุดมด้วย
พันธุ์ไม้และสัตว์ป่านานาชนิด ภายใน
เขตอุทยานฯ มีสิ่งอำนวยความสะดวก
พร้อม รวมทั้งบ้านพักซึ่งต้องติดต่
ล่วงหน้า

๒ **น้ำตกทรายขาว**

ตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองประมาณ ๒๔
กิโลเมตร ใช้เส้นทางหลวงสายปัตตานี-
ยะลา หมายเลข ๔๐๙ ถึงสามแยก

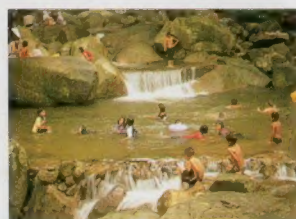
ตำบลนาประดู่ อำเภอโคกโพธิ์ จาก
นั้นใช้เส้นทางนาประดู่-ทรายขาว
ซึ่งเป็นเส้นทางสู่น้ำตกระยะทาง
ประมาณ ๗ กิโลเมตร น้ำตกทรายขาว
เกิดจากต้นน้ำบนภูเขานางจันซึ่งเป็น
ภูเขาในทิวเขาทรายขาว อันเป็นทิว
เขาหนึ่งในเทือกเขาสนกาลาคีรี
น้ำตกทรายขาวนี้มีน้ำไหลตลอดปี
ลักษณะของน้ำตกไหลจากหน้าผา
สูงชันประมาณ ๔๐ เมตร สายน้ำไหล
ลดหลั่นเป็นชั้นๆ รวม ๑๐ ชั้นสู่
แอ่งน้ำขนาดใหญ่ ทางอุทยานฯ จัด
ให้มีทางเดินลาดชันเมื่อดันขึ้นไปกับ
ลำธาร สะดวกต่อการเที่ยวชมน้ำตก
จัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความ
พร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

๓ **น้ำตกโงโง**

เป็นน้ำตกในเทือกเขาสนกาลาคีรี
อยู่ในเขตอำเภอโคกโพธิ์เช่นเดียวกับ
น้ำตกทรายขาว ห่างจากตัวจังหวัด
ประมาณ ๓๕ กิโลเมตร การเดินทาง
ใช้เส้นทางหลวงสายปัตตานี-ยะลา
หมายเลข ๔๐๙ เมื่อถึงบ้านปากถ่อ
เลี้ยวขวาไปตามถนนลูกรังอีกประมาณ
๕ กิโลเมตร นักท่องเที่ยวสามารถ
เดินทางไปที่ท่องเที่ยวได้ทุกฤดูกาล
จัดเป็นน้ำตกที่สวยงามอีกแห่งหนึ่ง
ของจังหวัด น้ำตกไหลจากยอดเขา
สูงสู่อ่างน้ำ สูงประมาณ ๔๐ เมตร
แล้วแยกไหลคดเคี้ยวไปตามลำธาร
สำหรับสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ

ยังมีอยู่น้อยถ้าเปรียบเทียบกับที่น้ำตกทรายขาว ดังนั้นนักท่องเที่ยวจึงมีไม่มากนักเหมาะสำหรับผู้ต้องการแสวงหาความเงียบสงบจากสภาพธรรมชาติได้อย่างเต็มที่

๕ น้ำตกกรอวาริน

เป็นน้ำตกในเทือกเขาสันกาลาคีรี ในเขตอำเภอโคกโพธิ์ ซึ่งเพิ่งค้นพบเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๙ อยู่ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๓๓ กิโลเมตร ถึงแยกขวามือตรงปากทางเข้าที่วัดห้วยเงาะ เป็นเส้นทางสู่น้ำตกซึ่งมีระยะทางประมาณ ๖ กิโลเมตร

น้ำตกกรอวารินเป็นน้ำตกขนาดใหญ่รูปร่างลงมาจากน้ำตกทรายขาว มีลักษณะเป็นชั้นๆ รวม ๗ ชั้น แต่ละชั้นห่างกันประมาณ ๓๐๐-๕๐๐ เมตร จุดเด่นของน้ำตกอยู่ที่ความสวยงามที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละชั้น ปัจจุบันอำเภอโคกโพธิ์กำลังพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ และมีหน่วยพิทักษ์อุทยานฯ จากอุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว ทำหน้าที่ดูแลและให้บริการแก่นักท่องเที่ยว

เส้นทางท่องเที่ยวไพรเชิงอนุรักษ์ พิชิตยอดเขาสันกาลาคีรี

องค์การบริหารส่วนตำบลทรายขาว ร่วมกับอุทยานแห่งชาติทรายขาว จัดเส้นทางเดินป่าเพื่อสัมผัสผืนธรรมชาติอันอุดมสมบูรณ์เพลิดเพลินกับสภาวะระหว่างการเดินทางจากมัคคุเทศก์ท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญเส้นทางการใช้ชีวิตในป่าและมีความรู้เรื่องพืชพรรณสัตว์ป่า

เส้นทางการท่องเที่ยวไพร เริ่มจากที่ทำการอุทยานฯ ใช้เวลาประมาณ ๕ ชั่วโมง ๓๐ นาที จะถึงที่พักแรมกลางป่า เช้าวันรุ่งขึ้นเดินทางจากที่พักแรมขึ้นยอดเขาสันกาลาคีรี ใช้เวลาประมาณ ๕๐ นาที เดินชมธรรมชาติไปยังป่ารอยต่อ ๓ จังหวัด ใช้เวลา ๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที จากนั้นเดินทางกลับที่พัก จากที่พักแรมถึงอุทยานน้ำตกทรายขาวใช้เวลา ๓ ชั่วโมง ๓๐ นาที รวมระยะเวลาดำเนินการ

๒ วัน ๑ คืน นักท่องเที่ยวจะได้ รับเกียรติบัตรเป็นผู้พิชิตยอดเขาสันกาลาคีรีที่สูงที่สุดในปดตานี

ก่อนเดินทางท่องเที่ยวไพร ควรเตรียมร่างกายล่วงหน้าก่อน ๒-๓ วัน เตรียมเครื่องใช้ที่จำเป็นให้พร้อม เช่น มีด ไฟฉาย ของใช้ส่วนตัว ยาที่จำเป็น และเตรียมอาหารสำหรับตัวเอง ๔ มื้อ

อัตราค่าใช้จ่าย คนละ ๕๐๐ บาท ต่อ ๑ คน หากเดินทาง ๒ คน คนละ ๕๐๐ บาท และเดินทาง ๓ คนขึ้นไป คนละ ๓๐๐ บาท

ติดต่อได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี โทร. (๐๗๓) ๓๕๔๕๕๔ (ในเวลาราชการ) หรือติดต่อ ลุงดำ หัวหน้ามัคคุเทศก์ไพร. (๐๗๓) ๓๕๔๕๕๕

ข้อมูลการเดินทาง

ทางรถยนต์

จากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข ๔ จนถึงจังหวัดชุมพร ระยะทางประมาณ ๔๗๖ กิโลเมตร แล้วเดินทางต่อใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๔๐, ๔๒ หรือ ๔๓ ผ่านปากน้ำเทพา จังหวัดสงขลา เข้าสู่จังหวัดปัตตานีรวมระยะทางประมาณ ๕๐๕ กิโลเมตร รวมระยะทางจากกรุงเทพฯ-ปัตตานี ประมาณ ๑,๐๕๕ กิโลเมตร

รถโดยสารประจำทาง

มีทั้งรถธรรมดาและรถปรับอากาศ ออกจากสถานีขนส่งสายใต้ทุกวัน ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๑๕ ชั่วโมง สอบถามรายละเอียดได้ที่ โทร. ๔๓๕-๐๑๙๙ (รถปรับอากาศ) และ ๔๓๕-๕๕๕๗-๔ (รถธรรมดา)

รถไฟ

จากสถานีหัวลำโพง มีขบวนรถด่วนและรถเร็วบริการถึงสถานีโคโคโพห์ทุกวัน สอบถามรายละเอียดได้ที่ โทร. ๒๒๓๓-๗๐๐๐ และ ๒๒๓๓-๗๐๒๐

สถานีวัดช้างให้

ขบวน	เดินระหว่าง	ถึง	ออก
๔๕๖	ยะลา-นครศรีธรรมราช	๐๖.๕๒	๐๖.๕๓
๐๗๐	กรุงเทพฯ-สุโขทัย-สงขลา	๐๗.๕๕	๐๗.๕๖
๔๔๙	หาดใหญ่-สุโขทัย-สงขลา	๐๘.๐๙	๐๘.๒๐
๔๔๔	สุโขทัย-สงขลา-สุราษฎร์ธานี	๐๙.๑๙	๐๙.๒๐
๔๖๓	พัทลุง-สุโขทัย-สงขลา	๐๙.๔๙	๐๙.๕๐
๔๕๒	สุโขทัย-สงขลา-นครศรีธรรมราช	๑๐.๕๖	๑๐.๕๗
๔๕๑	นครศรีธรรมราช-สุโขทัย-สงขลา	๑๒.๐๒	๑๒.๐๔
๐๗๒	สุโขทัย-สงขลา-กรุงเทพฯ	๑๓.๐๔	๑๓.๐๕
๔๖๔	สุโขทัย-สงขลา-พัทลุง	๑๔.๑๗	๑๔.๑๘
๔๔๗	สุราษฎร์ธานี-สุโขทัย-สงขลา	๑๔.๓๐	๑๔.๓๒
๔๕๐	สุโขทัย-สงขลา-หาดใหญ่	๑๖.๓๐	๑๖.๓๒
๔๕๕	นครศรีธรรมราช-ยะลา	๑๖.๔๑	๑๖.๔๒

จองตั๋วล่วงหน้าที่สถานีรถไฟโคโคโพห์ ๐๔.๐๐-๑๖.๐๐ น. ทุกวัน (งดรับจองทางโทรศัพท์)

หมายเหตุ ขบวนรถด่วน หมายเลขขบวนขึ้นต้นด้วย ๑ ขบวนรถธรรมดา หมายเลขขบวนขึ้นต้นด้วย ๔ จากสถานีวัดช้างให้ มีรถโดยสารและรถแท็กซี่เข้าตัวเมือง ระยะทาง ๒๙ กิโลเมตร ติดต่อกันทุกวัน (ร้านอาหารตรงข้ามวัดช้างให้) โทร. (๐๗๗) ๒๐๔-๐๒๔

ตัวอย่างโปรแกรมท่องเที่ยว

โปรแกรมที่ ๑

วันที่ ๑

(กรณีเดินทางมาจากกรุงเทพฯ หรือจังหวัดสงขลา)

วัดมูจลินทวาปีวิหาร วัดช้างให้
เล่นน้ำตกที่อุทยานแห่งชาติ
น้ำตกทรายขาว นอนพักที่
อุทยานฯ
วันที่ ๒
พิชิตป่าเทือกเขาสนกาลาศิริ
(อาจเลือกโปรแกรม ๑ วัน)

วันที่ ๒

(เดินทางจากตัวเมือง)
ขึ้นรถเลียบชายหาด
ชมกิจกรรมวัดหงสาวรม
และวัดควนใน ซื่อสัตย์
พื้นเมือง สัมผัสวิถีคนท้องถิ่น
ที่ตลาดปาล์ม (เฉพาะวันพุธ
และอาทิตย์) พักที่หาดวาลูกรี
อำเภอสาบบุรี หรือในอำเภอสาบบุรี

วันที่ ๓

เที่ยวเมืองสาบบุรี

โปรแกรมที่ ๒

วันที่ ๑

(กรณีเดินทางจากกรุงเทพฯ หรือจังหวัดสงขลา)
วัดมูจลินทวาปีวิหาร วัดช้างให้
เล่นน้ำตกที่อุทยานแห่งชาติ
น้ำตกทรายขาว นอนพักที่
อุทยานฯ
วันที่ ๒
พิชิตป่าเทือกเขาสนกาลาศิริ
(อาจเลือกโปรแกรม ๑ วัน)

วันที่ ๒

พิชิตป่าเทือกเขาสนกาลาศิริ
(อาจเลือกโปรแกรม ๑ วัน)

หมายเลขโทรศัพท์
รหัสทางไกล (๐๗๗)

สถานีราชการ

สำนักงานจังหวัดปัตตานี

๓๔๙๐๐๒, ๓๓๐๑๕๔

ที่ว่าการอำเภอเมือง

๓๔๙๐๐๕

โรงพยาบาล

๓๓๐๔๕๙-๖๓, ๓๓๒๕๖๓-๖๖,

๓๓๒๕๕๖

สถานีตำรวจภูธร

๓๔๙๐๐๔

ตำรวจทางหลวง

๐๙๓

สิ่งอำนวยความสะดวก

ตรวจคนเข้าเมือง
๓๔๙๓๒๐
สำนักงานเทศบาลเมือง
๓๔๙๐๐๗
ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข
๓๔๙๐๐๐
บริษัท ขนส่ง จำกัด
๓๔๙๐๖๖
บริษัท การบินไทย จำกัด
๓๔๙๐๔๙

สถานที่พัก

โรงแรมแพลเลต
๓๔ ถนนปรีดา
๓๔๙-๐๗๓
โรงแรมสันติสุข
๓๔๙๐๒๒
โรงแรมมาการังเคน
๓๓๐๕๕๕
โรงแรม ซี.เอส.ธานี
๓๓๐๕๓๓-๔
อาคารเฉลิมพระเกียรติ
(ตรงข้ามศาลเจ้าแม่
ลิ้มกอเหนี่ยว)
๓๓๒๔๕๐

อำเภอสาบบุรี

เมืองสายวิสัยทัศน์
หาดวาลูกรี
๔๐๐๓๐๔, ๓๓๐๗๔๔

ของฝาก

ปลาหมึกแห้ง
ที่ขึ้นชื่อของปัตตานี
มาจากอำเภอปะนาเระ
หาซื้อได้ตามร้านทั่วไป
ตามถนนอาเนาะรู และ
ถนนเจริญประดิษฐ์

น้ำบูดู

จากอำเภอสาบบุรี
หาซื้อได้ตามร้านทั่วไป
ข้าวเกรียบปลา
จากอำเภอสาบบุรี
หาซื้อได้ตามร้านทั่วไป

ลูกหยี

จากร้าน "วีระวงศ์"
อำเภอยะรัง
๔๓๙๐๒๐, ๔๓๙๐๒๗

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

๒๐๒ อาคารเลอคอนกรีต ถนนรัชดาภิเษก
ห้วยขวาง กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

โทร. (๐๖๒) ๖๕๔-๖๒๒๒ (๔๐ เลขหมาย)

โทรสาร (๐๖๒) ๖๕๔-๖๒๒๐-๐

Internet : www.tator.th

E-mail Address : center@tator.th

สำนักงาน ททท. ในประเทศ

สำนักงาน ททท. ภาคเหนือ เขต ๑

(ภาคเหนือตอนบน)

๐๐๔/๖ ถนนเชียงใหม่-ลำพูน ตำบลวัดเกตุ

อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๐๐๐

โทร. (๐๕๓) ๕๔๖๖๐๔, ๕๔๖๖๐๗, ๕๔๖๖๐๖

โทรสาร (๐๕๓) ๕๔๖๖๐๕

พื้นที่ความรับผิดชอบ เชียงใหม่ ลำพูน

ลำปาง แม่ฮ่องสอน

สำนักงาน ททท. ภาคเหนือ เขต ๒

(ภาคเหนือตอนบน)

๔๔๔/๖ ถนนสันติบาล อำเภอเมือง

จังหวัดเชียงราย ๕๗๐๐๐

โทร. (๐๘๓) ๗๑๗๑๓๓

โทรสาร (๐๘๓) ๗๑๗๑๓๔

พื้นที่ความรับผิดชอบ เชียงราย พะเยา

อุตรดิตถ์แพร่ น่าน

สำนักงาน ททท. ภาคเหนือ เขต ๓

(ภาคเหนือตอนล่าง)

๒๐๔/๗-๔ ศูนย์การค้าสุริยสิทธิ์

ถนนบรมไตรโลกนาถ อำเภอเมือง

จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

โทร. (๐๕๕) ๕๒๒๗๗๔

โทรสาร (๐๕๕) ๕๒๒๗๗๕

พื้นที่ความรับผิดชอบ พิษณุโลก

เพชรบูรณ์ สุโขทัย

สำนักงาน ททท. ภาคเหนือ เขต ๔

(ภาคเหนือตอนล่าง)

๑๕๓ ถนนตากสิน ตำบลหนองหลวง

อำเภอเมือง จังหวัดตาก ๖๓๐๐๐

โทร. (๐๕๕) ๕๐๔๑๑๐-๓

โทรสาร (๐๕๕) ๕๐๔๑๑๔

พื้นที่ความรับผิดชอบ ตาก พิจิตร กำแพงเพชร

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๑

(ภาคกลางฝั่งตะวันตก)

ถนนเสนาธิปไตย ตำบลบ้านเหนือ

อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ๗๕๐๐๐

โทร. (๐๓๔) ๕๐๖๖๖๖

โทรสาร (๐๓๔) ๕๐๖๖๖๗

พื้นที่ความรับผิดชอบ กาญจนบุรี

นครปฐม สุพรรณบุรี สมุทรสงคราม

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๒

(ภาคกลางฝั่งตะวันตก)

๕๐๐/๕๐ ถนนเพชรเกษม อำเภอกระบี่

จังหวัดเพชรบุรี ๗๖๒๐๐

โทร. (๐๓๒) ๕๗๐๐๐๖-๖

โทรสาร (๐๓๒) ๕๗๐๐๑๒

พื้นที่ความรับผิดชอบ เพชรบุรี ราชบุรี

ประจวบคีรีขันธ์

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๓

(ภาคกลางฝั่งตะวันออก)

๖๐๔/๗ ถนนพระตำหนัก อำเภอภาณุมาศ

เมืองพิจัย จังหวัดสุพรรณบุรี ๒๐๒๐๐

โทร. (๐๓๔) ๕๓๗๖๖๗, ๕๓๗๖๖๘

โทรสาร (๐๓๔) ๕๓๗๖๖๙

พื้นที่ความรับผิดชอบ ชลบุรี สมุทรปราการ

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๔

(ภาคกลางฝั่งตะวันออก)

๕๓๗/๔ ถนนสุขุมวิท ตำบลคลอง

อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ๒๐๐๐๐

โทร. (๐๓๔) ๖๕๕๒๐๐-๖, ๖๕๕๒๕๕

โทรสาร (๐๓๔) ๖๕๕๒๕๖

พื้นที่ความรับผิดชอบ ระยอง จันทบุรี

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๕

(ภาคกลางฝั่งตะวันออก)

๐๐๐/๗ ถนนตราด-แหลมฉบัง ตำบลแหลมฉบัง

อำเภอแหลมฉบัง จังหวัดตราด ๒๐๒๐๐

โทร. (๐๓๙) ๕๓๗๒๕๕, ๕๓๗๒๕๖, ๕๓๗๒๖๐

โทรสาร (๐๓๙) ๕๓๗๒๕๘

พื้นที่ความรับผิดชอบ ตราด และหมู่เกาะ

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๖

(ภาคกลางตอนบน)

๐๐๐/๒๒ หมู่ ๕ ตำบลพระคูขันธ์ อำเภอพรรณคร-

ศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐

โทร. (๐๓๕) ๒๕๖๐๗๖-๖

โทรสาร (๐๓๕) ๒๕๖๐๗๘

พื้นที่ความรับผิดชอบ พระนครศรีอยุธยา สระบุรี

อ่างทอง สุพรรณบุรี ปทุมธานี และนนทบุรี

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๗

(ภาคกลางตอนบน)

ถนนรอบวัดพระธาตุ อำเภอเมือง

จังหวัดลพบุรี ๑๕๐๐๐

โทร. (๐๖๖) ๕๒๒๗๖๖-๙

โทรสาร (๐๖๖) ๕๒๒๗๖๗

พื้นที่ความรับผิดชอบ ลพบุรี นครสวรรค์

อุทัยธานี ชัยนาท สิงห์บุรี

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๘

(ภาคกลางตอนบน)

๐๔๒/๔๔ หมู่ ๑ ถนนสุวรรณศร ตำบลลำซ้ง

อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ๒๐๐๐๐

โทร. (๐๓๗) ๕๒๒๒๒๕, ๕๒๒๒๒๖

โทรสาร (๐๓๗) ๕๒๒๒๒๖

พื้นที่ความรับผิดชอบ นครราชสีมา

สระแก้ว ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา

สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออกฝั่งเหนือ

เขต ๑ (ภาคตะวันออกฝั่งเหนือตอนล่าง)

๒๐๒๒-๒๐๐๔ ถนนนิคมภาพ ตำบลในเมือง

อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๐๐๐

โทร. (๐๔๕) ๕๒๓๐๓๐, ๕๒๓๐๖๖

โทรสาร (๐๔๕) ๕๒๓๐๖๗

พื้นที่ความรับผิดชอบ นครราชสีมา

บุรีรัมย์ สุรินทร์ ชัยภูมิ

สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออก

ฝั่งเหนือ เขต ๒

(ภาคตะวันออกฝั่งเหนือตอนล่าง)

๒๖๔/๐ ถนนศรีนครินทร์ อำเภอเมือง

จังหวัดอุบลราชธานี ๓๕๐๐๐

โทร. (๐๔๕) ๒๕๓๗๗๐

โทรสาร (๐๔๕) ๒๕๓๗๗๑

พื้นที่ความรับผิดชอบ อุบลราชธานี

อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ ยโสธร

สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออกฝั่งเหนือ

เขต ๓ (ภาคตะวันออกฝั่งเหนือตอนบน)

๐๕๔/๔ ถนนประชาธิปไตย ตำบลในเมือง

อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

โทร. (๐๔๓) ๒๕๔๕๔๔-๙

โทรสาร (๐๔๓) ๒๕๔๕๔๗

พื้นที่ความรับผิดชอบ ขอนแก่น ร้อยเอ็ด

มหาสารคาม กาฬสินธุ์

สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออกฝั่งเหนือ

เขต ๔ (ภาคตะวันออกฝั่งเหนือตอนบน)

๑๔๔/๐ ถนนสุขุมวิท ตำบลในเมือง

อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ๔๕๐๐๐

โทร. (๐๔๒) ๕๒๓๕๐๐-๐

โทรสาร (๐๔๒) ๕๒๓๕๑๒

พื้นที่ความรับผิดชอบ นครพนม สกลนคร

มุกดาหาร

สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออกฝั่งเหนือ

เขต ๕ (ภาคตะวันออกฝั่งเหนือตอนบน)

๐๖/๔ ถนนสุขุมวิท ตำบลนาแก

อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ๔๐๐๐๐

โทร. (๐๔๒) ๓๒๕๐๐๐-๗

โทรสาร (๐๔๒) ๓๒๕๐๐๔

พื้นที่ความรับผิดชอบ อุดรธานี

หนองบัวลำภู หนองคาย เลย

สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๑

(ภาคใต้ตอนล่าง)

๐/๑ ซอย ๒ ถนนรัชฎี ๓

อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

โทร. (๐๙๕) ๒๓๐๐๕๕, ๒๓๐๔๕๕, ๒๓๐๕๗๗

โทรสาร (๐๙๕) ๒๓๕๕๕๖

พื้นที่ความรับผิดชอบ สงขลา สตูล

สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๒

(ภาคใต้ตอนล่าง)

สนามบินเมือง ถนนราชดำเนิน อำเภอเมือง

จังหวัดนครศรีธรรมราช ๕๐๐๐๐

โทร. (๐๗๕) ๗๕๕๕๕๖-๖

โทรสาร (๐๗๕) ๗๕๕๕๕๗

พื้นที่ความรับผิดชอบ นครศรีธรรมราช

ตรัง พังงา

สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๓

(ภาคใต้ตอนล่าง)

๐๐๒/๓ หมู่ ๒ ถนนราวีราษฎร์-ตากใบ

ตำบลคลองเหนือ อำเภอเมือง

จังหวัดนราธิวาส ๙๖๐๐๐

โทร. (๐๙๓) ๕๒๖๖๔๔, ๕๒๖๕๐๐, ๕๒๖๕๓๓

โทรสาร (๐๙๓) ๕๒๖๕๑๒

พื้นที่ความรับผิดชอบ นราธิวาส ยะลา

ปัตตานี

สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๔

(ภาคใต้ตอนบน)

๓๓-๗๕ ถนนภูเก็ต อำเภอเมือง

จังหวัดภูเก็ต ๘๐๐๐๐

โทร. (๐๗๖) ๒๐๒๐๒๖, ๒๐๒๐๓๔, ๒๐๒๑๓๓

โทรสาร (๐๗๖) ๒๐๒๑๕๒

พื้นที่ความรับผิดชอบ ภูเก็ต พังงา กระบี่

สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๕

(ภาคใต้ตอนบน)

๕ ถนนตลาดใหม่ บ้านดอน อำเภอเมือง

จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๕๐๐๐

โทร. (๐๗๗) ๒๕๔๐๔๔, ๒๕๔๐๔๕-๙

โทรสาร (๐๗๗) ๒๕๔๐๔๔

พื้นที่ความรับผิดชอบ สุราษฎร์ธานี ชุมพร ระนอง

สำนักงาน ททท. ต่างประเทศ

สำนักงานกัวลาลัมเปอร์

Suite 22.01, 22nd Floor, Menara Lion, 165,

Jalan Ampang, 50450 Kuala Lumpur, MALAYSIA

Tel: (007 60 3) 216-23480

Fax: (007 60 3) 216-23480

E-mail Address: sawat@po.jaring.my

สำนักงานสิงคโปร์

c/o Royal Thai Embassy, 370 Orchard Rd.,

Singapore 238870, SINGAPORE

Tel: (65) 235-7694, 235-7901, 735-0637

Fax: (65) 733-5653

E-mail Address: tathk@mbx5.singnet.com.sg

สำนักงานฮ่องกง

401 Fairmont House, 8 Cotton Tree Drive,

Central, HONG KONG

Tel: (85 2) 2868-0732, 2868-0854

Fax: (85 2) 2868-4585

E-mail Address: tathkg@hk.super.net

สำนักงานโตเกียว

Yurakucho Denki Bldg., South Tower 2nd

Floor, Rm. 259, 1-7-1 Yurakucho,

Chiyoda-ku, Tokyo 100, JAPAN

Tel: (81 3) 3218-0337, 32180355, 3218-1077

Fax: (81 3) 3218-0655

E-mail Address: tattyk@crisscross.com

สำนักงานโอซากา

Technoble Yotsubashi Bldg., 3rd Floor, 1-6-8

Kitaohse, Nishi-ku, Osaka

550-0014, JAPAN

Tel: (81 6) 6543-6654, 6543-6655

Fax: (81 6) 6543-6660

E-mail Address: tatosa@ca.mb.or.jp

สำนักงานกัวลาลัมเปอร์

EL Gala Bldg., 6th Floor, 1-4-2 Tenjin,

Chuo-ku, Fukuoka 810-0001, JAPAN

Tel: (81 92) 725-8808 Fax: (81 92) 735-4434

E-mail Address: tatfuk@asahi-net.or.jp

สำนักงานไทเป

13th Floor, Boss T. ower, No.111 Sung

Chiang Road, (Near Nanking East Road

Junction) TAIPEI 104

Tel: (886 2) 2502-1600 Fax: (886 2) 2502-1603

E-mail Address: tattp@ms3.hinet.net

สำนักงานโซล

Corpo Daeyungkan Center Building, Rm.

604, 6th Floor, 25-5, 1-ka, Chungmu-ro,

Chung-ku, Seoul 100-706, KOREA

Tel: (82 2) 5947-5417, 779-5418, 771-9650

Fax: (82 2) 779-5419

E-mail Address: tatsol@soback.komet.net.kr

สำนักงานซินดีนี

2nd Floor, 75 Pitt Street, Sydney NSW

2000 AUSTRALIA

Tel: (61 2) 9247-7549 Fax: (61 2) 9251-2465

E-mail Address: info@thailand.net.au

สำนักงานลอนดอน

49 Albemarle Street, London W1X 3 FE,

ENGLAND, U.K

Tel: (44207) 499-7679 Fax: (44207) 629-5519

E-mail Address: info@tat-uk.demon.co.uk

สำนักงานแฟรงก์เฟิร์ต

Thailändisches Fremdenverkehrsamt

Bethmannstr.

58 d-60311 Frankfurt/M., GERMANY

Tel: (49 69) 138-1390 Fax: (49 69) 281-468

E-mail Address: tatfr@t-online.de

สำนักงานวาติกัน

Ente Nazionale per il Turismo Thaiandese,

Via Barberis, 68, 4th Floor, 00187 Roma, IT

ITALY

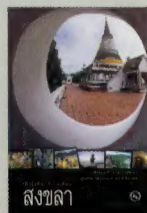
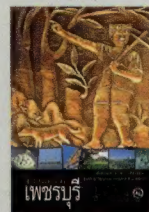
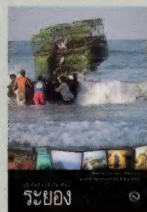
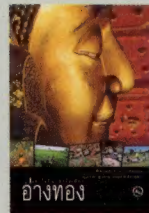
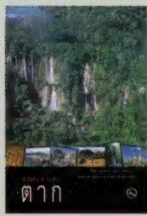
Tel: (39 06) 420-14422, 420-14426

Fax: (39 06) 487-3500

E-mail Address: tatrome@iol.it

สำนักงานลอสแอนเจลิส

611 North Larchmont Blvd., 1^{st</}

เข้าใจถิ่น

พบความหลากหลายทาง
ธรรมชาติ จากขุนเขา
สู่โลกใต้ทะเลลึกครามและ
ความหลากหลายทาง
วัฒนธรรมที่บอกเล่าผ่าน
เรื่องราวของเมือง ชีวิตผู้คน
เทศกาลประเพณีท้องถิ่น
จนถึงเรื่องของการอาหารการกิน
ย่านตลาด จากเหนือสุด
แดนสยาม จนถึงถิ่นใต้
เมื่อใจเปิดรับสิ่งใหม่ๆ
คุณจะรู้ว่าเมืองไทยมีอะไร
ให้รู้จัก ให้ชื่นชมอีกมากมาย

เข้าใจเที่ยว

เพลินตา เพลินใจกับแหล่ง
ท่องเที่ยวที่จัดกลุ่ม
ตามความเชื่อมต่อของเส้นทาง
การเดินทางและคัสตร
เฉพาะสถานที่ท่องเที่ยวที่มี
ความโดดเด่นในด้านต่างๆ
ทั้งทางธรรมชาติ
ศิลปวัฒนธรรม พร้อมตัวอย่าง
กิจกรรม โปรแกรมการ
ท่องเที่ยวและข้อมูลที่สำคัญ
และจำเป็นสำหรับการเดินทาง

ISBN 974-7177-06-4

เข้าใจถิ่น เข้าใจเที่ยว
ปัตตานี

25.00